

nt naš tednik

LETO XLIII. Številka 6a Cena 8,— šil. (10 din)
petek, 8. februarja 1991

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.

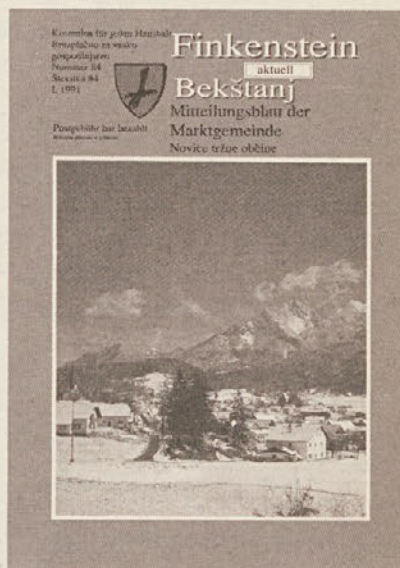
Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

Die Gemeinde Finkenstein

verschenkt jährlich 220.000 Schilling

Mitteilungsblatt der Marktgemeinde: Warum in Zukunft nicht für alle Gemeindebürger?

Das Mitteilungsblatt „Finkenstein aktuell“ wird von allen Gemeindebürgern finanziert und sollte in Zukunft auch in beiden Landessprachen über das Gemeindegeschehen berichten. In der Gemeinde Finkenstein leben seit jeher zwei Volksgruppen, darum sollten auch beide Sprachen in der Gemeinde öffentlich sichtbar sein. Ein zweisprachiges Mitteilungsblatt der Gemeinde wäre ein sichtbares Zeichen der Wertschätzung beider Volksgruppen. Ob dies alle „Gemeindenväter“ auch so sehen, wird sich nach den Wahlen zeigen. Der Bürgermeisterkandidat der EL Valentin Kargl wird diesen Wunsch der Gemeindebürger im künftigen Gemeinderat mit besonderem Nachdruck vertreten.

Občinske novice — zakaj ne dvojezične?

V občini Bekstanz izhaja občinski list samo v enem jeziku. Kljub temu da živila v občini dve narodni skupnosti, občinski svet doslej ni bil pripravljen urediti ta občinski list dvojezično. Glavni kandidat EL Folti Kargl zahteva, da občina upošteva dvojezičnost in v prihodnje izdaja občinski list v obeh deželnih jezikih.

Mit Volldampf in die Frühjahrsaison

Unser Ziel ist die Kärntner Liga

Das Ziel des SV Rumpel Faaker See ist die Kärntner Liga. Wie die Fußballer um Trainer Goldaner dieses Ziel erreichen wollen, können sie auf der Seite 16 dieser Gemeindeausgabe des Naš tednik lesen. Unser Fotograf traf die Spieler beim Trainingsbeginn im Bundessportheim Faaker See/Baško jezero.

Cilj nogometašev Baškega jezera je koroška liga. Kako hočejo fantje trenerja Goldanerja ta cilj tudi doseči, lahko preberete na strani 16. Preberite tudi poseben članek o koroškem in avstrijskem prvaku v kolesarjenju Petru Wrolichu.

Wird es bei der „Driving-Range“ bleiben?

Der „Driving-Range“ sollte in der Gemeinde der Bau des Golfplatzes folgen. Die Gemeinde wartet jedoch auf Privatinitiativen, die bisher ausblieben. Die privaten Tourismusbetriebe in der Gemeinde sind finanziell sicherlich nicht in der Lage, dieses für den Tourismus so wichtige Projekt durchzuführen. Daher wird in dieser Frage von der EL mehr Initiative der Gemeinde gefordert.

Občina naj ne čaka samo na iniciativo privatnikov

Glavni kandidat EL Folti Kargl je zahteval, da se naj občina vključi v projekt gradnje golf-igrišča. Trenutno je na razpolago le „Driving-Range“, privatniki pa so sami finančno prešibki, da bi izvedli ta veliki projekt. Zato Kargl zahteva, da se v projekt bolj vključi tudi občina Bekstanz.

Das Bundeskanzleramt in Wien wäre bereit, der Gemeinde Finkenstein jährlich 220.000,— Schilling für eine zweisprachige Kindergärtnerin zu bezahlen. Bisher hat die Gemeinde von diesem Angebot keinen Gebrauch gemacht, die zweisprachigen Kinder müssen täglich 30 km weit nach St. Peter bei St. Jakob geführt werden, obwohl eine zweisprachige Erziehung auch in der Heimatgemeinde möglich wäre. Die Gemeinde würde sich sogar S 220.000,— an Ausgaben ersparen und könnte diese in andere Projekte investieren.

Urad zveznega kanclerja bi plačal občini Bekstanz dvojezično vrtnarico

Dvojezične otroke iz občine Bekstanz morajo starši dnevno voziti 30 km daleč v St. Peter. To pa samo zaradi tega, ker občina Bekstanz doslej ni bila pripravljena ustanoviti dvojezičnega otroškega vrtca. Urad zveznega kanclerja na Dunaju bi občini plačal dvojezično vrtnarico, občina pa se doslej ni poslužila te ponudbe.

Letno se torej občina odpove 220.000,— šil., ki bi jih kje drugje lahko investirala. Več o tem lahko berete v intervjuju s Foltijem Karglom na straneh 4/5.

Geografska lega bekštanske občine se v glavnem naslanja na naravne meje, kot jih je določila zemljiška gospoda in cerkvena oblast že pred stoletji. S svojimi 28 vasi zajema nekako 104 kvadratne kilometre ter meji na naslednje občine: Podkloster, Beljak, Rožek in Šentjakob; šteje blizu 8000 občanov. Kot upravna enota, ustanovljena leta 1849, je dobila svoje današnje meje leta 1973, po združitvi z ledinško občino. Obronki Karavank, potok Bistrica, reka Zila, obraščen greben hribovja Dobrave, otok Baškega jezera, vzpetini Tabora in Huma, potok Reka in struga Borovnice jo obkrožajo v pravo naravno enoto.

OBČINA BEKŠTANJ – VČERAJ IN DANES

Kratek pogled v zgodovino občinskega območja nam pove, da je človek že v mlajši kameni dobi bival tod, kakor pričajo votline in izkopanine na znani 780 m visoki Škočijanski gori. Tudi rimska doba je zapustila na ozemlju vidne sledove. V naslednjem obdobju so prehodili naše kraje še Goti in Langobardi, vendar virov o njih ni ohranjenih. Konec 6. stoletja je beležiti prihod Slovanov, ki so po naselitvi dali tukajšnjim krajem svoja imena po njihovi legi, značilnosti in podobno: Loče, Malence, Ledince, Kopanje, Oučena, Bače, Podgorje, Malošče, Goriče, Tehanče, Žužalče, Brnca, Grpiče itd. Redko naseljeni kraji so močnejše zaživelje šele z nastankom prafare Marija na Zili, leta 1090, ter bekštanskega gradu, katerega lastnik je bil Gotbold von Vinchenstein, ki se v neki listini prvič omenja leta 1142. Nato je prešlo lastništvo gradu v roke koroških vojvod, ki so ga oddali v fevd rodbini Finkensteinerjev. Kot roparski vitezi so se povzpeli do velike moči. Njihov grb — odrezani krepelj ptice ujede na srebrnem ščitu s čelado in pavovim perjem — je v bistvu prevzela tudi občina Bekštanj. Stoletja pozneje so tukajšnje kraje ropali, požigali in pustošili tudi Turki. Le bekštanski grad jim je kljuboval, prišel leta 1514 v dedno lastnino Dietrichsteinov, pozneje Wittgensteinov ter Marschevo last. Danes je razvalina preurejena v grajsko gostišče s prizidano, znano bekštansko areno, neke vrste amfiteatrom, ki sprejme do tisoč ljudi. Vse to je nastalo po zamisli sedanjega lastnika Satrana.

V francoskem medvladju je baje sam Napoleon prenočeval tod in tudi o ruski armadi pod generalom Suvorovom vedo povedati zgodovinski viri. Za časa brambornih bojev leta 1918—1919 je bil vzhodni del občine prehodno pod jugoslovansko zasedbo. Doba med obema vojnoma nosi pečat vsesplošne svetovne gospodarske krize, prevladovala sta ubožstvo in brezposel-

nost. Z nastopom fašizma se je socialni položaj prebivalstva splošno sicer nekoliko izboljšal, toda novi svetovni požar in kruto nasilje režima sta sekala globoke rane tudi v našo ožjo domovino; ob tem je bil posebno težko prizadet slovanski živelj. Nekaj desetih slovenskih družin je moralo v pregnanstvo, drugi rodoljubi so romali v taborišča smrti — Mikulovo družino iz Rut je nasilnik domala popolnoma iztrebil.

Tako je naša narodna skupnost utrpela tudi na občinskem območju nepopravljivo škodo, saj je naš živelj, ki je do začetka tega stoletja še močno dominiral na tem ozemlju, bil do konca druge svetovne vojne nič kolikokrat zdecimiran. Še leta 1923 je slovenski delež prebivalstva znašal nad 40 %, kot primer naj omenimo, da je naslednje leto v loškem volilnem okolišu imela slovenska stranka še relativno večino ter z 216 glasovi od oddanih 538 vidno prednjačila pred ostalimi in tudi na občinski ravni dosegla še 35 %. Ker je takrat volitev župana izpadla neodločeno, je žreb določil slovenskega mandatarja Franca Mertelna, pd. Prangarja z Zmotič, za občinskega poglavarja, ki je dobil zaupnico tudi za naslednjo mandatno dobo od leta 1928 do 1932. Istega leta je slovenska Kmetijska zveza pri zborničnih volitvah dobila v Ločah le dva glasova manj od ostalih dveh združenj, kar govori o še močni narodni zavesti kmečkega prebivalstva. Ne gre pa prezreti naprednega gospodarskega gledanja naših prednikov tudi v preteklem stoletju. Že leta 1886 je bila kot samopomoč našega človeka na pobudo loškega župnika Jakoba Knafliča ustanovljena Bekštanska posojilnica v Ločah. Svoje tozadevne izkušnje je le-ta kot bivši šentjakobski kaplan povzel po zadružniku Janežiču. Denarni zavod je edinole s presledkom od 1938 do 1945 uspešno deloval in šele leta po drugi svetovni vojni izgubil svojo samostojnost. Kapitalno močnejši sodeželani so pridobili vedno več deležev in tako je prišlo

do združitve z obstoječo Raiffeisenovko v Ločah. Uradna kronika sicer govori o tej združitvi že v letu 1938, kar pa nikakor ne drži.

Podobne težnje je zaznati tudi na drugih področjih našega narodnega življenja — kako krčevito se skuša pozabiti, prezreti ali skratka ignorirati dejstvo, da tod živita dve narodnosti. Če pa se o tem govori, zveni vse harmonično, prikaže se slika vzajemnega, dobrososedskega sožitja; skratka, vse je v najlepšem redu. Že sam poizkus stvarnega skupnega razgovora sosedov pa razblini vso to idilično podobo in pokaže stvarnost; ta je dokaj drugačna in tudi v verskem življenju čestokrat ne najde strpnosti.

Občina Bekštanj je bila leta 1980 vsled močnega gospodarskega podviga v zadnjih desetletjih povzdignjena v tržno občino: njena nekdanja pretežno agrarna struktura zahodnega dela se je razvila v uspešno industrijsko področje; vzhodni del s središčem okrog Baškega jezera pa iz leta v leto vidno napreduje v turizmu.

Vse to pa ne more zakriti tistih dejstev, ki niso ali ravno ne delujejo v prid naše narodne skupnosti, torej činiteljev, ki jim je tudi naša materinščina le trn v peti. Ob tem, da ima tudi kulturna dejavnost v občinskem obsegu velik poudarek, bi bilo pričakovati močnejših impulzov po iskanju skupnih poti in večjega razumevanja tudi s strani posameznikov, ki jim je kultura res pri srcu.

Nenazadnje pa še pogled preko lastnega domačega praga. Tudi med nami vlada ozkosrčnost in mnogokrat ne znamo ali nočemo govoriti skupnega jezika. Naj bo vzrok že kakršenkoli, mesta tukaj nikakor ne bi smeli imeti, ker se tudi porodil ni na domačih tleh. Skrajni čas bi bil (če ni že prepozno!), da bi „merodajni“ ljudje v svojem samoljubju spoznali: Ne gre za ta ali oni prav, temveč edinole za naš narodni obstoj!

Die Gemeinde Finkenstein einst und heute

Die Gemeinde Finkenstein erlebte in den letzten Jahrhunderten eine interessante historische Entwicklung. Ein kurzer Rückblick zeigt uns, daß hier Menschen schon in der frühen Steinzeit angesiedelt waren. Im ausgehenden 6. Jahrhundert siedelten sich in diesem Gebiet Slawen an. Die Burg Finkenstein war anfangs im Besitz von Gothbold von Vinchenstein, später kam sie in die Hände einiger Kärntner Fürsten. Einige Jahrhunderte später wurden die Orte um Finkenstein von den Türken geplündert und vernichtet. Erhalten blieb jedoch die Burg Finkenstein, welche im Jahre 1514 in den Besitz der Dietrichsteiner überging. Heute ist die bekannte Burg mit ihrer Gaststätte und der Arena ein Ort, wo kulturelle Begegnungen stattfinden. Die Burg Finkenstein ist heute im Besitz von Satran.

In der Zeit zwischen den beiden Weltkriegen herrschte wie allgemein eine schwierige wirtschaftliche Krise. Die Zeit des Faschismus hinterließ jedoch in der Gemeinde Finkenstein tiefe Spuren. So wurde die Zahl der slowenischen Familien stark dezimiert. Noch im Jahre 1923 zählte die slowenische Volksgruppe in diesem Gebiet 40 % der Bevölkerung. Im Jahre 1924 erreichte die slowenische Liste bei den Wahlen mit 216 Stimmen die relative Mehrheit. Bei den Gemeinderatswahlen, bei welchen die slowenische Liste 35 % der Stimmen erreichte, entschied das Los bei der Bestellung des Bürgermeisters. Das Los entschied damals den slowenischen Mandatar Franc Mertel zum Bürgermeister. Daß in dieser Gemeinde zu dieser Zeit auch die slowenischen bauerlichen Strukturen stark vertreten waren, beweist der Ausgang der Wahlen in die Landwirtschaftskammer, bei welchen die slowenischen Bauern nur um zwei Stimmen weniger bekamen, als bei den Gemeinderatswahlen.

Im Jahre 1886 wurde in Lat-schach die Finkensteiner Darlehenskasse/Posojilnica Bekštanj gegründet.

Die Marktgemeinde Finkenstein entwickelte sich in den letzten Jahrzehnten immer stärker von einer agrarischen in eine industrielle Gemeinde, wobei auch die Tourismuswirtschaft geschrieben wird. All diese Tatsachen können aber keine Entschuldigung dafür sein, daß vielen Leuten in unserer Gemeinde die slowenische Volksgruppe ein Dorn im Auge ist. Seitens der Gemeindevertretung wünscht man sich stärkere Impulse bei der Suche von neuen gemeinsamen Wegen, dies insbesondere im kulturellen Bereich.

Immerhin geht es um den Bestand der slowenischen Volksgruppe in unserer Gemeinde.

Oman je ponosen, da je Slovenec

Umetnik Valentin Oman nikdar ni skrival, da je Slovenec. Kritično zna presoja-ti dogajanja na Koroškem. Koroški Slovenci so mu zato pred kratkim podelili Tischlerjevo nagrado za njegovo zavzemanje za Sloven-ce na Koroškem.

Njegov glas, ki je vest mnogo, ni glasen, je pa nepre-slišljiv. Na podelitvi letošnje Tischlerjeve nagrade je Valentin Oman dejal: „Dogodki na Koroškem so me zanimali le mimo-grede. Šele z vrnitvijo na Koroško in z navzočnostjo v javnosti sem spoznal, kaj sem izgubil in kaj zanemarjal: JEZIK in BESEDO. To pomeni: zanemarjal sem materinščino, pa tudi nemščino. Čista beseda je včasih edina možnost sporočila. To spoznanje velja posebno zame, ki sem likovni umetnik.“

V pogovoru za Naš tednik pred podelitvijo nagrade je Valentin Oman ponazoril koroško razdvo-ženost z naslednjimi slikovitimi besedami, ki zrcalijo koroško

vsakdanjost: „Na eni strani na raznih krajih izkopavajo ostaline rimske kulture, na drugi strani pa kulturo, ki na Koroškem živi se-daj, zasipavajo in ji onemogo-čajo obstoj. Za Valentina Omana sta dvojezičnost in slovenska kultura obogatitev za Koroško. Zato se dvojezičnosti ni treba sramovati, ampak je nanjo vsak lahko ponosen.“

Mednarodno znani in priznani likovni umetnik Valentin Oman iz bekštanske občine priča o nav-zočnosti slovenske besede tudi v tem kraju. Zaveda se, da so Slo-venci v najkrajšem času v občini Bekštanj postali manjšina. To pa kot umetnik še bolj občuti, saj so tudi umetniki manjšina, katerih sporočila večina ne razume ali noče razumeti.

Der Künstler Valentin Oman bekannte sich immer zur sloweni-schen Volksgruppe und bewies immer wieder, daß er sich mit dem Geschehen in Kärnten sehr kritisch auseinandersetzen kann. Aus diesem Grund wurde Valen-tin Oman unlängst der Joško Tischler Preis verliehen. Im Ge-spräch mit der slowenischen Wo-chenzeitung Naš tednik meinte Valentin Oman zum Kärntner All-tag: „Einerseits werden an ver-schiedenen Orten Reste der rö-mischen Kultur ausgegraben, an-dererseits wird aber die Kultur, welche in Kärnten gegenwärtig ist, vergraben und ihr die Exi-stenz unmöglich gemacht.“ Valen-tin Oman empfindet die Zwei-sprachigkeit und somit auch die slowenische Kultur als Bereiche-rung, auf welche man stolz sein sollte.

Der international anerkannte Künstler Valentin Oman aus Fin-kenstein ist sich der Tatsache be-wußt, daß die slowenische Volks-gruppe in der Gemeinde Finken-stein in kürzester Zeit zur Min-derheit wurde. Dies empfindet er insbesondere als Künstler, weil er als solcher auch in der Minder-heit ist.

**Kulturno ustvarjanje zagotavlja
boljše sožitje med občani obeh narodnosti**

Pesmi in melodije povezujejo

Franci Černut je na neki diskusiji v kulturnem domu v Ločah dejal, da je vodna gladina Baškega jezera sicer mirna, vendar v globini vre. To velja tudi za navidezno sožitje, ki ga mnogi tako radi slikajo v najčistejših barvah. Sožitje se takoj sprevrže v nerazumevanje, če Slovenci zahteva-jo slovensko besedo v javnosti: kakšen dvojezični napis ali še v istem hipu, ko kdo ugotovi, da je v cerkvi slišati vedno manj slovenskih besed. Vse te valove pa skuša umiriti kultur-no ustvarjanje slovenskih domačinov v bekštanski občini. Umetnik Valen-tin Oman je ugotovil, da bi se na Koroškem marsikaj spremenilo, če bi se „politično mišljenje spremenilo v kulturno“. Da bi se lahko marsikaj spremenilo, dokazujejo ljudje, ki se ukvarjajo s kulturo in je njihov pogled širši.

Da kultura povezuje in ljudem po-časi odpira oči, da vidi soseda, ki zna dva jezika, o tem pričajo neštete kulturne prireditve. Na teh prireditvah pa se marsikdo zave svoje prete-klosti in začne iskati korenine. Pola-goma spozna, kaj mu je bilo v mlado-sti zamlčano.

Slovensko prosvetno društvo „Jepa-Baško jezero“, kateremu pre-dseduje prizadevna mlada Anica Rössmann, združuje več skupin, ki opozarjajo javnost, da imajo v občini Bekštanj svoje neizpodbitno mesto tudi Slovenci. Simpatični tamburaši, ki jih vodi Erika Wrolich, so se zapi-

sali tudi v srca letoviščarjev in pones-li slovenske melodije v Evropo. Moški zbor, ki ga vodi Aleš Schuster, sodi s svojimi pevci med boljše slo-venske zборе. Mladinska skupina, ki jo vodi Anica Rössmann, je že od vsega začetka navduševala in zdru-ževala mladince. Aleksander Černut pa vodi ansambel, ki poskrbi za pri-jetno zabavo.

V območje občine Bekštanj spada tudi Brnca. Tu deluje Slovensko pro-svetno društvo „Dobrač“.

Mladinsko skupino iz Ledinc vodi predsednica SPD „Jepa-Baško jeze-ro“ Anica Rössmann.

Die Jugend ist der Garant für ein friedlicheres Zusammenleben beider Volksgruppen.

**Die Kultur ist ein Garant für besseres
Zusammenleben beider Volksgruppen**

Lieder und Melodien verbinden

Bei einer Diskussion im Kultur-haus in Latschach meinte Franci Černut, daß der Wasserspiegel des Faaker Sees zwar sehr ruhig ist, daß es aber jedoch in der Tiefe sprudelt. Dasselbe gilt für das scheinbar gute Zusammenleben der beiden Volks-gruppen in Finkenstein. Das gedeih-liche Miteinander erweist sich je-doch im Moment, wo ein sloweni-sches Wort im öffentlichen Leben verlangt wird, als Unverständnis, be-ziehungsweise als Intoleranz. Sei es, wenn ein Angehöriger der sloweni-schen Volksgruppe eine zweispra-chige Aufschrift fordert oder zum Beispiel feststellt, daß man in der Kirche immer weniger slowenische Worte hört. Der Künstler Valentin Oman meinte, daß sich in Kärnten ei-niges ändern würde, wenn man we-

niger politisch und mehr kulturell denken würde.

Daß gerade die Kultur Völker ver-bindet, beweist eine Reihe von kultu-rellen Veranstaltungen.

Der slowenische Kulturverein „Jepa-Baško jezero“ verbindet meh-rere Gruppen und macht die Öffent-lichkeit auf die Existenz der sloweni-schen Volksgruppe aufmerksam. Die sympathische Tamburizzagruppe un-ter der Leitung von Erika Wrolich schrieb sich in die Herzen der Som-mergäste und trug die Melodien nach ganz Europa. Der slowenische Män-nerchor mit dem Chorleiter Aleš Schuster zählt zu den besten sloweni-schen Chören. Die Jugendgruppe, welche von Anica Rössmann betreut wird, begeistert und verbindet die Ju-gendlichen. Das Ensemble unter der Leitung von Aleksander Černut sorgt für eine angenehme Unterhaltung.

Zum Gebiet von Finkenstein zählt auch Fünitz, wo der slowenische Kulturverein „Dobrač“ Aktivitäten entwickelt. In erster Linie sind dies Theatervorstellungen, mit welchen auch deutschsprechende Gemein-debürger angesprochen werden.

Hier wurde auch die beliebte slo-venische Hymne „Njav čiez jiza-ro ...“ von Treiber komponiert. Viele Jugendliche, denen das slowenische Wort nicht vermittelt wurde, verspü-ren bei dieser Melodie, daß sie in einer Gemeinde leben, wo zwei Volksgruppen existieren.

NT: Čeprav v Vaši občini že stoletja živita dve narodni skupnosti, je za slovensko govoreče v Bekštanju otroški vrtec bolj ali manj zaprt, saj tam ni dvojezične vzgoje. Zakaj do tega doslej ni prišlo?

Folti Kargl: Druge stranke v občinskem svetu doslej niso pokazale nobene pripravljenosti, da bi uvedle tak dvojezičen otroški vrt. Čeprav bi Urad zveznega kanclerja plačal letno 220.000,— šilingov za dvojezično vrtnarico, občina doslej ni bila pripravljena ustanoviti dvojezične skupine. Vsak trezno in gospodarsko misleči občan se mora vprašati, ali ima občina Bekštanj res toliko denarja, da si lahko privoščijo letno luksuz, odpovedati se podpori 220.000,— šilingov.

NT: Kam pa zdaj vozijo starši svoje otroke v otroški vrtec?

Folti Kargl: Vsak dan jih morajo voziti v Šentpeter pri Šentjakobu. Tam imajo sicer odlično dvojezično vzgojo, toda prevažanje otrok je zelo naporno. Dnevno starši prevozijo 60 km, kar pomeni na teden 300 km vožnje. Od občine pa za vožnjo starši ne dobijo nič povrnjeno.

NT: Bo ostalo tudi v prihodnje tako?

Folti Kargl: To stanje je nevzdržno. Zato zahtevam, da se občina posluži podpore 220.000,— šilingov in uredi dvojezični otroški vrtec. Do ureditve pa naj prevzame prevozne stroške, ki jih imajo starši, ko morajo voziti svoje otroke v Šentpeter.

NT: Kako pa je drugače z dvojezičnostjo v občini?

Folti Kargl: Na tem področju bo potrebno v prihodnje še mnogo storiti. Na primer občinski list bo potrebno urediti dvojezično; tudi naše naslednje generacije naj vidijo, da sta v Bekštanju živeli dve narodni skupnosti, dvojezičnosti nam ni treba skrivati. Vrh tega ga financirajo občinski list vsi občani, tudi slovensko govoreči. Pri nas manjkajo tudi dvojezični topografski napisi. Velika želja naših starejših občanov pa je, da bi bil tudi tako imenovani „Dan starih“ v občini dvojezičen. Predpogoj, da se bo vse to tudi izpolnilo, pa je, da se načelno spremeni odnos večine do manjšine.

NT: Občina Bekštanj živi v veliki meri od turizma. Ali gre na tem področju razvoj v Vaši občini v pravo smer?

Folti Kargl: Občina se sicer zelo trudi za razvoj turizma, toda zdi se mi, da vse preveč čaka na privatno iniciativo. Za občine, ki so direktno ob jezeru in kjer privatniki lahko združijo veliko kapitala, je prav, da se razvija privatna iniciativa.

Pri nas je položaj drugačen. V občini imamo veliko malih turističnih podjetij, ki si ne morejo privoščiti velikih prispevkov za javno turistično infrastrukturo. Dober primer za to je golf-igrišče. Trenutno imamo v občini že t. i. „Driving-Range“, katerega pa bi moralo slediti pravo igrišče, za katerega na žalost pa manjka dovolj privatnega kapitala. Tu bi morala občina prevzeti iniciativo. Mali privatniki sami ne bodo zmogli tega velikega projekta.

NT: Kako pa je s turistično reklamo?

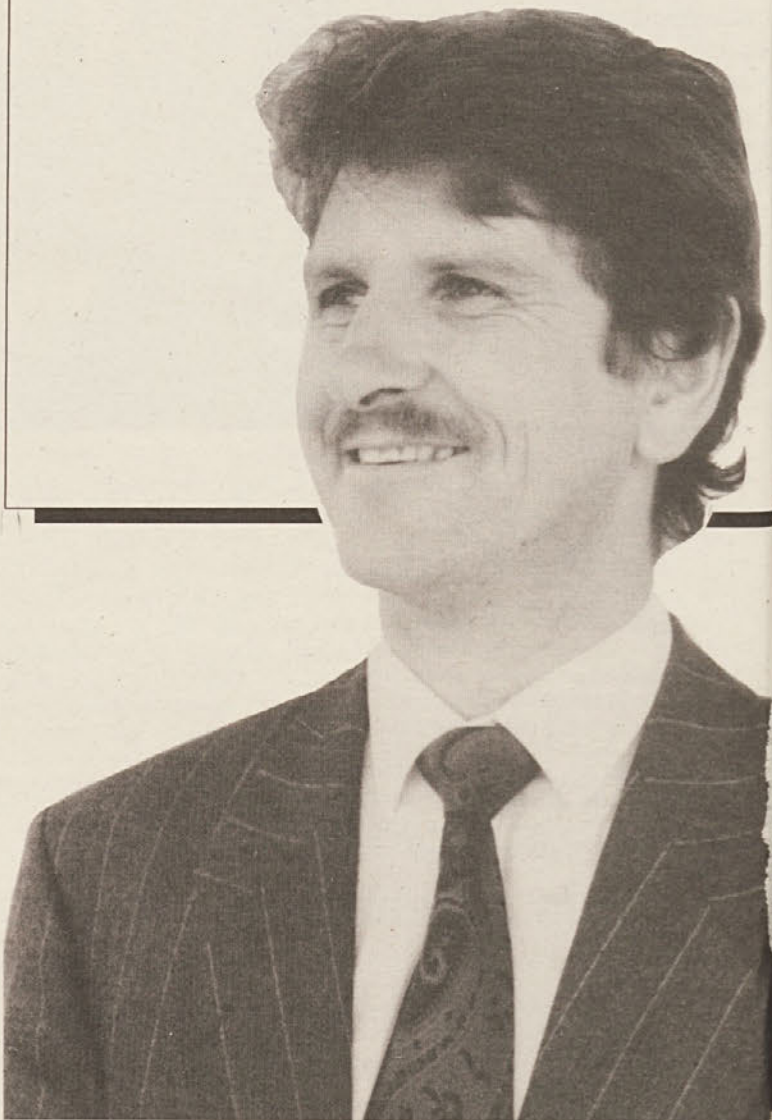
Folti Kargl: Turistične postelje v naši občini so dobro zasedene, toda v prihodnje se bomo morali še truditi tudi za nove goste. Tu se nam odpira novo „tržišče“ v prostoru Alpe-Jadran. V to smer se bo morala koncentrirati tudi turistična reklama naše občine, predvsem iz vidika zimskega turizma.

NT: V turizmu najde mnogo občanov zaposlitev. Kako pa je z drugimi delovnimi mesti?

Folti Kargl: Težke industrije si turistična občina ne more privoščiti, zato sem proti naselitvi vsakega takega podjetja. Naša občina pa naj bi v prihodnje še bolj pospeševala majhna in srednja podjetja, ki so zelo fleksibilna in manj odvisna od gospodarskih kriz. Moja zahteva gre zato v to smer, da mora občina nuditi manjšim in srednjim podjetjem še boljše pogoje za ustanavljanje.

„
Ein weiterer wichtiger Punkt der Kommunalpolitik ist die Schaffung von Wohnräumen für junge Gemeindeglieder. Nur so kann eine größere Abwanderung in die Stadtzentren verhindert werden.“

Ima občina Bekštanj preveč denarja, da se vsako leto pove 220.000 šil.?

NT: Zagotoviti delovna mesta pa pomeni, da bi morala občina priskrbeti mladim občanom stanovanja . . . ?

Folti Kargl: To je zelo pomembno vprašanje. Le če bo občina zgradila dovolj stanovanj za mlade občane, bodo le-ti v občini tudi ostali. Samo delovno mesto je premalo, tudi ostala infrastruktura mora biti na razpolago. Drugače se mladina odseljuje v centre, s tem pa odide iz občine tudi precej kupne moči in gospodarstvo prične nazadovati. Občina se sicer tudi na tem področju trudi, toda to je premalo, saj veliko število mladih čaka na stanovanja.

NT: Pogosto se rado pozabi na kmete. Kako gre kmetom v turistični občini, kot je Bekštanj?

Folti Kargl: Kmet je seveda pomemben dejavnik tudi v turistični občini, ker skrbi za nego narave. Moram pa reči, da je eksistenca kmetov zelo ogrožena, predvsem če bo Avstrija pristopila k EGS. Kmetje bodo letos novembra volili krajevne svetnike, ki bodo svetovali občini. Upam, da se bo s tem vsaj na občinski ravni izboljšal položaj kmetov, čeprav se „velika kmečka“ politika oblikuje seveda drugje.

NT: V zvezi s kmetijstvom je v preteklosti vedno znova padla beseda o biološkem kurjenju z lesnimi sekanci. Kaj je s tem projektom?

Folti Kargl: Kmetje imajo v gozdovih veliko manjvrednega lesa, ki ga niti ne spravljajo. S tem lesom bi lahko brez nadaljnega preskrbovali naseljene centre v občini s toploto. Toda o

• Vsak dan 60 km v otroški vrtec — je to potrebno?

• Turizem: občina Bekštanj ne sme čakati samo na privatno iniciativo

• Več podpore manjšim in srednjim podjetjem

• Več pozornosti varstvu okolja: sončni kolektorji in kurjava na lesne sekance

Folti Kargl je bil v zadnjih šestih letih zelo kritičen in stvaren občinski mandatar, ki je jemal naloge zelo resno in skušal tolmačiti želje in potrebe občanov v občinskem svetu.

Za samostojnega mandatarja to ni vedno najbolj enostavno. Kot zastopnik obeh narodnih skupin v občini se je dosledno zavzemal tudi za enakopravnost vseh občanov. Na žalost do mnogih občinskih mandat-jev v Bekštanju novi evropski duh odprtosti še ni segel, vse preveč se še skrivajo za ostarelimi predsodki, ki jim danes manjka vsake osnove.

Kljub temu Folti Kargl optimistično gleda na prihodnost in meni, da se bo tudi v Bekštanju premaknilo na bolje in da bo razumevanje in spoštovanje med obema narodnima skupinama v prihodnje raslo hitreje.

Poleg tega pa čaka občino v prihodnji delovni dobi še precej drugih pomembnih nalog na komunalnem področju, ki jih bo potrebno kmalu zadovoljivo rešiti. O vseh teh vprašanjih smo se pogovarjali s Foltijem Karglom.

tem projektu je premalo informacije, občina bi lahko celotni projekt podpirala z večjo vmeno. Projekt pa je pomemben tudi iz vidika varstva okolja, saj se bi s tem znižalo izločevanje strupenih plinov (mdr. t. i. Hausbrand) v zrak, kar je za turistično občino še posebnega pomena.

V tej zvezi pa pozdravljam tudi privatnike, ki si hočejo postaviti sončne kolektorje. To je najbolj čista energija, zato jo bo morala občina tudi finančno podpreti. Moj predlog je, da za vsak kolektor prispeva občina 300,— šil.; za srednje veliko napravo bi vsak dobil torej približno 1000,— šilingov.

NT: To pa gotovo ni edini problem v zvezi z varstvom okolja v občini?

Folti Kargl: Gotovo ne! Velik problem je poleti odvažanje smeti. Ljudje so se sicer že počasi navadili na delitev smeti, toda predvsem poleti zmanjkuje zabojev za smeti. Občina pa mora skrbeti, da bodo pravočasno odvažali deljene smeti, postaviti mora tudi zadostno število novih zabojnikov, ki omogočajo delitev smeti. Za turistično občino mora biti to eno izmed glavnih vprašanj, ki jih mora zdaj nemudoma rešiti.

NT: Hvala za pogovor.

Der Gemeinderat Valentin Kargl setzte sich in den letzten sechs Jahren als Mandatar sehr kritisch und sachlich mit den Aufgaben in der Gemeinde Finkenstein auseinander und versuchte so die Wünsche der Bevölkerung in der Gemeindestube zu vertreten.

Für die Gleichberechtigung beider Volksgruppen

Als Vertreter beider Volksgruppen bemühte sich Kargl immer wieder zu einem besseren Verständnis und zur Gleichberechtigung beider Volksgruppen in der Gemeinde beizutragen. Leider aber konnte man bei einigen Gemeindefunktionären trotz der Öffnung zu Europa nicht merken, daß sie althergebrachte Vorurteile abgebaut hätten.

Trotzdem aber sieht Valentin Kargl der Zukunft sehr optimistisch entgegen und hofft, daß sich diesbezüglich auch in Finkenstein in den nächsten Jahren einiges zum Positiven entwickeln wird.

Valentin Kargl meinte im Gespräch, daß auch in der nächsten Periode in der Kommunalpolitik einige wichtige Fragen und Probleme zu lösen sein werden.

So zum Beispiel die Frage eines zweisprachigen Kindergartens. Zur Zeit führen nämlich Eltern, denen es ein Anliegen ist, daß ihre Kinder zweisprachig betreut werden, ihre Kinder in den Kindergarten nach St. Jakob i. Ros. Trotz der Tatsache, daß das Bundeskanzleramt die Personalkosten für eine zweisprachige Kindergärtnerin übernehmen würde (220.000,— Schilling) ist die Gemeinde Finkenstein nicht bereit, eine zweisprachige Kindergärtnerin anzustellen.

Allgemein müßte sich nach Ansicht von Valentin Kargl in punkto Zweisprachigkeit in Finkenstein in Zukunft einiges tun. So zum Beispiel sollten zweisprachige topographische Aufschriften angebracht werden. Ein Anliegen vieler Gemeindeglieder ist es auch, daß der „Tag der Senioren“ der Gemeinde Finkenstein zweisprachig gestaltet werden sollte. Dies alles wäre die Bedingung, daß die Mehrheitsbevölkerung eine positivere Haltung gegenüber der Minderheit einnehmen würde.

Hinsichtlich des Fremdenverkehrs meinte Kargl, daß die Gemeinde Finkenstein vermehrt Initiativen setzen müßte, sodaß der Erfolg der Tourismuswirtschaft in der Gemeinde nicht allein von den Ini-

tiativen und Ideen Privater abhängig wäre. So ist es zum Beispiel auch unmöglich, daß Private ein größeres Projekt realisieren. Die Auslastung der Fremdenverkehrsbetriebe ist zwar in hohem Maße gegeben, jedoch müßte man hinsichtlich der Auslastung in der Vor- und Nachsaison eine intensivere Werbung betreiben. Hier ist insbesondere an den Wintertourismus gedacht, für welchen man sicherlich Gäste aus dem Alpe-Adria Raum ansprechen könnte.

Ein weiterer wichtiger Punkt der Kommunalpolitik ist die Schaffung von Wohnräumen für junge Gemeindeglieder. Nur so kann eine größere Abwanderung in die Stadtzentren verhindert werden.

Ein wichtiger Faktor in einer Fremdenverkehrsgemeinde sind die Landwirte. Da die Existenz der Landwirte stark gefährdet ist, hofft Kargl, daß die Bauern in der Gemeinde durch die Schaffung der Ortsbauernräte in Hinkunft in ihren Interessen besser vertreten sein werden.

Ein interessantes Projekt wäre die Realisierung einer Hackschnitzelanlage, welche einzelne Siedlungen mit Wärme versorgen könnte. Wünschenswert wäre die Förderung bzw. Unterstützung eines solchen umweltfreundlichen Projektes seitens der Gemeindevertretung, was gleichzeitig für eine Tourismusgemeinde von besonderer Bedeutung wäre.

Begrüßenswert ist auch die Initiative Privater, die Sonnenkollektoren aufstellen wollen. Da dies die umweltfreundlichste Art ist, Energie zu gewinnen, will sich Valentin Kargl in der Gemeinde für eine finanzielle Unterstützung solcher Projekte einsetzen.

Eines der größten Probleme in punkto Umweltschutz ist aber in der Gemeinde Finkenstein sicherlich die Müllabfuhr. Gerade in einer touristischen Gemeinde muß dafür Sorge getragen werden, daß der Müll rechtzeitig und gesondert entsorgt wird.

Pavel Rožman obhaja 90-letnico

Pavel Rožman (v sredi) slavi visoki življenjski jubilej

V nedeljo popoldan se je pri šoštarju v Globasnici zbral lep krog sorodnikov in znancev, da bi praznovali visoki jubilej priljubljenega moža in botra Pavla Rožmana.

Slavnostno popoldne je sooblikoval Moški pevski zbor „Franc Leder Lesičjak“, ki je slavljencu zapel prelepe slovenske narodne pesmi, katere je sam rad prepeval in poslušal vse življenje. V imenu Slovenskega kulturnega društva Globasnica se je predsednik Valentin Smrečnik zahvalil slavljencu za vse delo, ki ga je opravil v prid društva. Predvsem je opozoril na vlogo svetega Miklavža, katero je nešteto krat igral in vzpodbujal marsikatero mladega k pridnosti.

Slavljencu pa še ni bilo videti visokega jubileja na obrazu, saj je vsem prisotnim z mladostnim glasom pripovedoval o spominih iz dolgega življenja, pa tudi kakšno zanimivo šalo je razdrl.

Ob visokem jubileju 90-letnice Pavlu Rožmanu iskreno čestitajo vsi sorodniki, znanci, domače društvo in uredniki Globaškega časopisa. Še posebej čestitajo vsi otroci, katerim je boter.

Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo Našega tednika.

Bernard

Ta teden godujejo

(od 8. do 14. febr. 1991)

petek:
JANEZ

sobota:
APOLONIJA, ERIK

nedelja:
SHOLASTIKA

ponedeljek:
ADOLF

torek:
REGINALD

četrtek:
VALENTIN

**Zveza
slovenskih zadrug
v Celovcu**

ZA NAŠ INOZEMSKI IN BLAGOVNI ODDELEK
iščemo sodelavca / sodelavko za takojšen nastop službe.

V pošte pridejo absolventi trgovskih akademij, ki obvladajo oba deželna jezika, angleščino ter po možnosti tudi italijanščino.

Prošnje z vsemi podlagami sprejema Zveza slovenskih zadrug v Celovcu, Paulitschgasse 5—7, 9010 Celovec / Klagenfurt.

ČESTITAMO

Marija Grilic iz Lovank obhaja 60-letnico. Ob tem okroglem življenjskem jubileju iskrene čestitke, obilo zdravja, sreče in zadovoljstva tudi v bodoče.

Osebnih praznikov slavi Marija Nedved iz Nonče vasi in Agica Nedved iz Velikovca. V prihodnje obilo sreče, zdravja in zadovoljstva!

60. rojstni dan obhaja Jožefa Resman iz Šentjakoba v Rožu. Ob tem jubileju iskrene čestitke, zdravja in sreče!

V Selah praznuje osebni praznik Blažej Bradač. Iskrene čestitke!

Društvo upokojencev Šentjakob želi svojim članom Pepci Resman, Dori Samonik, Francu Resmanu ter Mihiju Einspielerju iz Zgornje Vesce za osebne praznike vse najboljše.

V Kotu pri Pliberku je slavila 74. rojstni dan Marija Rožman. Ob tem življenjskem prazniku ji otroci z družinami in vnuki želijo vse najboljše!

Brečkova mama, Marija Jerlich, iz Lobnika pri Železni Kapli obhaja dvojni praznik. Obilo sreče in zadovoljstva!

Dvojni praznik obhaja tudi Apolonija Felsner iz Konovec pri Pliberku. Vse najboljše in iskrene čestitke!

Organistka Apolonija Lesjak iz Goselne vasi in Fini Močilnik iz Šentvida obhajata rojstni dan in god. Člani Društva upokojencev Podjuna jima ob tej priložnosti iskreno čestitajo!

Doroteja Juch iz Vogrč praznuje rojstni dan in god. Iskrene čestitke in obilo sreče tudi v bodoče!

V Svečah bo 75. rojstni dan slavil Rudolf Kikel. Ob tem dogodku vse najboljše in še mnogo zadovoljnih, zdravih in srečnih let.

Štirideseti jubilejni rojstni dan je v Celovcu obhajala Mathilda Mak. Ob tem življenjskem jubileju ji želimo vse najboljše!

Foltanova mama Marija Glinig iz Vogrč je slavila 75. rojstni dan. Jubilatki želimo vse najboljše in še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

V Spodnjih Rutah na Radišah praznuje 80. rojstni dan in god Marija Tolmajer. O tem visokem življenjskem jubileju ji domači in znanci želijo vse najboljše!

Moniki Kramer iz Nonče vasi pri Pliberku želimo vse najboljše na novi življenjski poti!

V Grabljah pri Pliberku obhaja dvojni praznik Apolonija Gajšek. Mnogo sreče in zadovoljstva tudi v bodoče.

Visok jubilej je obhajal Blaž Singer iz Celovca. Ob 70. rojstnem dnevu ti želimo mnogo zdravih, zadovoljnih in srečnih let.

V Zagorjah pri Šentlipšu praznuje 60. rojstni dan Jožef Golavčnik. Jubilatnu vse najboljše!

Tudi Hanzej Snedec iz Ponikve praznuje 60-letnico. Iskrene čestitke ter še mnogo zdravih let!

80-letnico obhaja Katarina Petritsch. Zvesti bralki NT iskreno čestitamo in kličemo na mnoga leta!

V Reki pri Kotmari vasi bo obhajala 50-letnico Ani Tschertou. Iskreno čestitamo!

Globasnica: Mariji Pikalo v slovo

V četrtek, 31. 1. 1991, se je velika množica prijateljev in znancev na globaškem pokopališču poslovila od Marije Pikalo.

Rajna je presenetljivo in čisto nepričakovano, šele v 54. letu starosti, umrla v celovski bolnišnici.

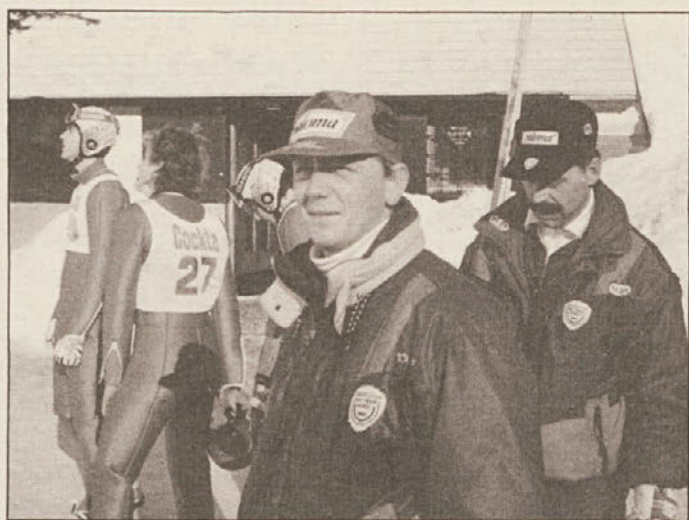
Do zadnjega dneva je bila skrbna in dobra mati, vedno na mestu, če je kdo potreboval pomoč ali postrežbo.

Za vsakega soseda ali znanca je imela prijazno besedo in razumevanje. Dejstvo, da je že pred devetnajstimi leti izgubila hčer Marijo, jo je še bolj podkrepilo pri njenem prizadevanju za dobrobit družine in soljudi. Bila je žena, ki je svoje življenje zapala Bogu.

Domači župnik, dekan Peter Sticker, se je pri pogrebnih obredih zahvalil rajni za vso pomoč, ki jo je izkazala družini, cerkvi in soljudem. Cerkevni zbor je zapel materi pesmi slovesa; ogromna množica pa je potrdila priljubljenost Marije Pikalo v globaški fari.

Možu Karlu in hčeri Martini z možem izrekamo iskreno sožalje! Naj rajna mati Marija počiva v miru!

Bernard

Andrej Štraki — solist in pomočnik trenerja skakalcev jugoslovanske reprezentance

Andrej Štraki, študent Fakultete za telesno kulturo ljubljanske Univerze, je na Koroškem znan kot solist na avstralskem instrumentu di-ge-ri-doo. Igra na nastopih rožanskega pevskega zbora v vrsti koncertov s skupnim naslovom „Pesmi zatiranih narodov“. Andrej je tudi pomočnik trenerja smučarjev skakalcev jugoslovanske državne reprezentance. Po treningu v Planici bodo prihodnji teden nastopili v Val di Fiemme v Italiji, kjer bo svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah. Ob tej priložnosti Andrej Štraki vse Rožane prav lepo pozdravlja.

Izdelovanje polsta in barvanje volne z rastlinami

Vedno več kmetov je zopet začelo z rejo ovac. Za marsikaterega kmeta je volna samo prostranski produkt, s katerim ta ali oni kmet ne ve kaj početi. Nekateri so volno odvažali v jame za smeti, drugi zažigali, nekateri pa jo morda še hranijo kje na skednju ali na podstrešju. Zato se je Kmečka izobraževalna skupnost (KIS) odločila, da seznani kmetice in kmete o različnih načinih predelave volne. Že jeseni je bila ekskurzija na Štajersko, kjer so se udeležence seznanimi z barvanjem z rastlinskimi barvili. Ker je bilo povpraševanje po takih tečajih veliko, je KIS v ponedeljek, 28. januarja 1991, povabila go. Marijo Karl in go. Marijo Fröhlich iz Štajerske v Dom v Tinjah.

Najprej je bilo napovedano izdelovanje polsta ali klobučevine, popoldne pa barvanje volne z rastlinskimi barvili. Gospa Marija Fröhlich, ki je kazala pridelavo polsta, je svojo kmetijo popolnoma preusmerila v ov-

čjerejo. Ob izdelovanju polsta prav občutimo tisto neodvisnost, ki jo človek lahko pridobi, če je pripravljen sam prijeti za delo. Iz polsta izdelujejo vložke za čevlje oz. škornje, blazine za stole in klopi ter predvsem copate ter še mnogo drugih predmetov. Nekateri udeleženci tečaja so pozno popoldne ukrojile in sešile še par copat, ki so skoraj neuničljive, ker odbijajo vodo in umazanijo. Če so copate mogoče kdaj le preveč umazane, jih lahko operemo.

Popoldne je ga. M. Karl pokazala, kako je mogoče v skladu z naravo nabirati različne rastline in uporabljati za barvanje volne. Neverjetno veliko je število rastlin, s katerimi moremo barvati volno.

Zelo veliko število udeležencek je pokazalo zanimanje za predelavo volne. Ta dan smo spoznali, kako lahko postanemo deloma neodvisni od raznih kriz.

Marija

Šola naj me usposobi za kmečki turizem

Nič kaj mi ni bilo prijetno, ko sem v začetku septembra preteklega leta, po končani obvezni šoli, zapuščala svoj ljubi domači kraj, meni najdražjo kmečko hišo, naše družinsko kraljestvo, obdano z gorenjskimi planinami, v slovo obsijanih od zarje vzhajajočega sonca. Tesnobe slovesa niso mogle pregnati niti prelepe planine na poti preko Ljubelja na koroško stran Karavank.

Od tedaj je minilo pet mesecev. Stiska slovesa je pozabljena. Tudi na avstrijskem Koroškem obseva sonce lepe planine in tudi tu prebivajo dobri ljudje, ki govorijo po naše.

Pa ne samo to. Dosegla sem, kar so želeli starši in po čemer sem hrepenela tudi sama. Po premišljeni izbiri se mi uresničuje želja po primerni strokovni izobrazbi, ki bo omogočila izvedbo naših družinskih načrtov.

Vsesplošni gospodarski razvoj kaže kmečkim domovom nove finančne vire z uvedbo kmečkega turizma. Za možnost bogate in pestre ponudbe, ki jo omogoča gostom sodobni razvoj, pa je najnujnejši predpogoj spoznavanje potreb turizma in strokovno obvladovanje procesov, ki jih prinašajo. Da pridobim to znanje, sem se s starši odločila za izobraževanje v Višji petletni strokovni šoli za gospodarske poklice pri šolskih sestrah v Šentjakobu v Rožu na avstrijskem Koroškem.

Te odločitve smo v resnici veselili — ne samo jaz, ampak tudi starši, ki nosijo težo mojega šolanja. Bogat in pester učni

načrt ter temeljit sodoben strokovni in življenjski pouk v vseh strokah so nam zagotovilo, da bom po petih letih z maturo v žepu uresničila to, kar so danes samo naše sanje in želje. Pa to niso gradovi v oblakih, temveč lepo urejeno prijetno gostišče v zavetju planin s hrpu odmaknjeno lego.

Upam, da mi bo znanje treh tujih jezikov: nemščine, italijanščine in angleščine, ki se jih poleg slovenščine učimo v šoli, omogočilo navezati stike predvsem z gosti iz ozemlja Alpe-Jadran, pa tudi širom po svetu. Administrativno delo mi bo olajšala pridobljena sposobnost uporabe računalnika, za dobro počutje gostov pa daje zagotovilo vsestransko strokovno znanje vseh panog, v katere nas uvaja pouk v šoli, teoretično in praktično.

Stikom z gosti bo dajalo svoj pozitivni pridih tudi naše petletno spoznavanje pravih življenjskih vrednot, ki jih ne usmerja dobičkaželjnost in izkoriščanje, temveč poštenost in pravičnost.

Tako gostov ne bo privabljala k nam samo lepota dežele pod Triglavom, temveč tudi ponudba, ki jih bo omogočala moja izobrazba. Pri nas bodo gostje uživali gostoljubje in potreben mir, ob tem spoznavali slovenski narod, naše šege in navade ter našo kulturo. Seveda bo do tedaj preteklo še precej let in bo potrebno še mnogo truda. Upam pa, da nam grozeči trenutni svetovni zapleti ne bodo preprečili načrtovanega napredka.

Urša Meglič

Velikovec: nedelja nastopov

Nedelja, dne 3. febr. 1991, kar se kulturnih prireditev v Podjuni tiče, v znamenju našega društva „Lipa“. V Št. Rupertu, Šmihelu pri Pliberku in v Železni Kapli so na kulturnih prireditvah sodelovali igralci in pevci našega društva. Kot nameček pa smo v slovenski oddaji ORF gledali še video-clip naše pevsko instrumentalne skupine.

V Šmihelu je dopoldan nastopila naša mlada igralska skupina z igro „Hiša“. To je bil že sedmi nastop te skupine na Koroškem in v Sloveniji.

Popoldne pa je naše društvo imelo v Šentrupertu v gosteh igralsko skupino KPD Planina iz Sel, ki je nastopila z igro „Hočete igrati z mano?“. Občudovali smo mlade in talentirane Selane, ki so brezhibno in z veliko gotovostjo podajali svoje vloge. Igra je bila prav

primerna za pustni čas, saj je vsebina pri prisotnih izzvala mnogo smeha. Pred igro nam je zapela Vokalno instrumentalna skupina našega društva nekaj pesmi v različnih jezikih (celo v slovenskem ...!). Skupini mladih in navdušenih pevcev se pozna vešča, toda zahtevna roka pevovodje Ber-teja Logarja. Upamo, vas pevke in pevce pa vzbudujemo, da vzdržite v tej obetajoči skupini.

Kot že povedano, je skupina nastopila zvečer še v Železni Kapli na tamkajšnji prireditvi. Ob slovenskem prazniku. Prireditve je bila vsebinsko na visoki kulturni ravni in naši pevci so bili ponosni, da so k temu nekaj prispevali. V dobrem spominu pa jim bodo ostali Kapelčani kot izvrstna publika in kot skrbni gostitelji.

Janez Kuchlino

Gledališče, ki nagovarja

Na Brnci je igralska skupina Slovenskega prosvetnega društva „Dobrač“ pred nekaj leti začela pripravljati pot novemu gledališkemu podajanju vsebine na koroških odrih. Vedno so Brnčani videli pred seboj potrebe kraja, v katerem živijo. Gledališke predstave igralske skupine SPD „Dobrač“ nagovarjajo gledalce tako po vsebini, igralski dovršenosti in tudi v obeh deželnih jezikih.

Zaslužen komunalni politik Miha Einspieler 70-letnik

V sredo popoldan so glavna kandidatka EL Bilčovs Ingrid Zablatnik, poslovodni tajnik KSOO Bernard Sadovnik in osrednji tajnik NSKS mag. Marjan Pipp čestitali na njegovem domu dolgoletnemu občinskemu odborniku EL Mihui Einspielerju k 70. obletnici. Obenem so se slavljencu zahvalili za dolgoletno požrtvovalno delo v prid Enotni listi v Bilčovsu in samostojnemu političnemu nastopu koroških Slovencev.

Kako so naši predniki poleti hladili meso in pijačo

V prejšnjih časih, ko še ni bilo hladilnikov, so imele gostilne in mesarji tako imenovane hladilne kleti (Eiskeller). Sezidane so bile tako, da so imele zunanje stene dodano še eno steno. Tako so med dve steni stlačili razbit led ali pa so večje kose leda zravnali vmes.

V zimskem času, okoli treh kraljev, so se zbrali kmetje s konji in vozovi ali s sanmi, „furmani“, ter nekaj pomočnikov. Ta skupina je na prošnjo domačih gostiln in mesarjev rezala in vozila led iz Baškega jezera. Mladi „furmani“ in pomočniki so radi sodelovali pri tem deloma nevarnem delu, saj so zaslužili nekaj krajcarjev, mnogokrat pa samo kako južino ali malico in Bog lonaj.

Večkrat se je zgodilo, da je pri rezanju ledu na jezeru kateri zdrsnil in padel pri hudem mrazu v mrzlo vodo.

Siromak je moral hitro teči domov in sesti na toplo peč. To ni bilo enostavno, saj je med potjo domov mokra obleka zamrznila in je bilo potrebno hitro teči, sicer bi med potjo zamrznil.

Zgodilo se je, da je neki pomočnik kar 3-krat v enem

dnevu padel v mrzlo vodo. Nevarno je bilo tudi, če ni bilo dovolj hladno in led na jezeru ni bil dovolj debel; mnogokrat so se s

konji in sanmi spustili v nevarnost na tanko ledeno ploskev.

Na ta način so naši predniki v poletnem času pa tja do jeseni hladili živila in pijačo. Mnogokrat so led vozili tudi na železnico na Jesenice. V današnjem avtomatskem času bi bilo dobro, da takšnega dela naših prednikov ne pozabimo.

Marjan Kargl

Roke proč od Slovenije

Slovenski socialisti iz Trsta so se odločili pozvati partijske kolege po Italiji, pri čemer so merili zlasti na zunanjega ministra De Michelisa, da podprejo demokratična prizadevanja tistih jugoslovanskih republik, ki so storile največ v demokratizaciji svojih političnih sistemov. Med njimi prednjači Slovenija, ko ji po besedah tržaških Slovencev grozi okupacija, nasilje in krvavo posredovanje oboroženih sil, ki se iz nekdanje partizanske vojske spreminjajo v branilca boljševidne ideologije.

Stališče slovenskih socialistov se končuje s pozivom: Roke proč od Slovenije!

T. B.

Finančna zbornica Krške škofije predstavila obračun Cerkveni prispek ni vzrok za izstop iz Cerkve

Na že vsakoletni tradicionalni tiskovni konferenci je Krška škofija tudi letos predstavila finančni obračun preteklega leta. Škof dr. Egon Kapellari je poudaril, da mora biti javnost seznanjena s tem, kako škofija gospodari s finančnimi sredstvi. Znatno del teh finančnih sredstev predstavljajo cerkveni prispevki. Vodja Finančne zbornice Krške škofije Helmut Rauchensteiner je v prisposodbi ponazoril, koliko cerkvenega davka Cerkev v Avstriji prejme od svojih članov. „Letni promet v Lottu 6 iz 45 je v primerjavi z dohodki Cerkve iz cerkvenega prispevka v Avstriji dvakraten.“

V poročilu Krške škofije preberemo tele številke: cerkvenega prispevka je bilo nekaj nad 190 mio. šilingov, državna poprava krivice znaša 30 mio., drugi do-

hodki pa 16 mio. šil. Največ denarja porabi škofija za plače duhovnikov in nastavljenim laikom (137 mio. šil.). V Krški škofiji je nastavljenih 277 duhovnikov in 216 laikov. Denar pa potrebuje Krška škofija tudi za vzdrževanje cerkvenih poslopij. Krška škofija mora skrbeti za 1000 cerkva, za nad 300 župnišč, za mežnarske hiše, dušnopastirske centre, otroške vrtce, izobraževalne domove... Vse to stane mnogo denarja. Krški škof Kapellari je v prisposodbi ponazoril, kaj bi bilo, če Cerkev na Koroškem ne bi skrbela za ohranitev cerkva in drugih poslopij ter ne bi prispevala svojega v kulturno zakladnico Koroške. „Če bi iztrgali korenine teh kulturnih dobrin, bi šele videli, kakšen krater bi nastal.“

V preteklem letu je bilo v Krški škofiji tudi manj izstopov iz Cerk-

ve. Prav tako se je znižalo število teh, ki niso hoteli plačati cerkvenega prispevka, za polovico. Pri tem je Helmut Rauchensteiner poudaril, da cerkveni davek ni vzrok za izstop iz Cerkve. Rauchensteiner je tudi poudaril, da Cerkev nikakor ni bogata, kajti denar daje za razne socialne namene. „To je pa tudi res,“ je dejal, „da Cerkev pazi, da ne porabi več denarja, kot ga dobi.“ Glede cerkvenega prispevka je omenil še ogromne uspehe svetovalcev za cerkveni prispevek. Ti obiskujejo ljudi in jim razlagajo ozadja in namene, za katere bo njihov prispevek porabljen. Problemi največkrat sploh niso finančni, ampak pastoralni.

In še eno razveseljivo novico je bilo slišati: cerkveni prispevek se je ponovno nekoliko znižal.

vg

100 cerkva je potrebno vzdrževati. Na sliki: ravnatelj škofijske finančne zbornice Helmut Rauchensteiner (levo) in Fritz Breiufuß.

Naročilnica za NT

Naročam 6 mesecev brezplačno časopis
Naš tednik

Ime:

Naslov:

NAŠ TEDNIK

Tedenski časopis
v slovenskem jeziku

- vsak mesec z mladinsko prilogo
- od letos naprej tudi s prilogo za upokojence
- vsak mesec posebna dvojezična priloga za eno izmed naših dvojezičnih občin

Naročilnico izrežite in jo pošljite na Naš tednik, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec / Klagenfurt. Letna naročnina znaša 350,— šilingov.

Bilčovs: s samostojno politiko doseči več za slovensko govoreče prebivalstvo

Enotna lista v Bilčovsu je pred volitvami omogočila svojim volilcem odločati o kandidaturi listi; le-ti so se v zelo velikem številu poslužili te možnosti. Prvo mesto so seveda zaupali Ingrid Zablatnik, drugi občinski sedež pa bo zasedel Matevž Miškulnig. Tudi drugi kandidati so bili izvoljeni z velikim zaupanjem.

Kandidatna lista EL Bilčovs:

1. Ingrid Zablatnik
2. Matevž Miškulnig
3. mag. Štefan Schellander
4. Sigi Kolter
5. inž. Tomi Ogris
6. Marijan Einspieler

Dobrla vas: EL združila vse interese

Enotni listi v Dobrli vasi je uspelo združiti vse interesne skupnosti v občini in bo na volitvah nastopila z zelo širokim in atraktivnim „teamom“. Za kandidata za župana so v Dobrli vasi postavili glavnega kandidata Tineja Wastla, za njim pa na izločenih mestih kandidirata Jože Komar in živinozdravnik dr. Milan Sienčnik.

Volilni program je povsem nov, kar kaže, da ima Enotna lista v Dobrli vasi zelo angažirane kandidate, ki imajo tudi konkretne predstave o bodočem delu v občinskem svetu.

Kandidatna lista EL Dobrla vas:

1. Tinej Wastl, 2. Jože Komar, 3. dr. Milan Sienčnik, 4. Jozej Haschej, 5. Margareta Bučovnik, 6. Rudi Vouk, 7. Jože Kowatsch, 8. Veronika Plesnik, 9. Franc Rutar, 10. Franc Haschej

Šmarjeta: še za drugi mandat!

V Šmarjeti v Rožu si je Enotna lista zastavila jasen cilj: pridobiti čimveč glasov; ali bo uspelo pridobiti 10. marca tudi 2. mandat, se bo izkazalo. Na vsak način so na kandidaturi listi zavzeti in izkušeni kandidati, ki bodo lahko svoje volilce vsekakor uspešno zastopali.

Kandidatna lista EL v Šmarjeti:

1. Hubert Ogris
2. Rozina Wernig
3. Hanzl Michor
4. Samo Kupper
5. Janez Korenjak

Borovlje: stvarna politika v ospredju

Volilna skupnost v Borovljah se želi pri teh volitvah posebno potruditi in pridobiti čimveč glasov. Ali bo možno razširiti tudi število mandatov, bo odvisno od pripravljenosti volilcev, da priznajo konstruktivno delo samostojne Volilne skupnosti. Glavni kandidat je hkrati predsednik Kluba slovenskih občinskih odbornikov in je tako tudi na „deželni ravni“ izkušen in priznan politik. Njegov cilj je bil vedno združevanje vseh sil, kar mu je tudi uspelo.

V pretekli številki NT smo samostojno Volilno skupnost v Borovljah pomotoma poimenovali Enotna lista, kar pa se gotovo ni zgodilo namenoma. Bistveno je delo, ki ga bodo kandidati opravili, s tem se bodo gotovo strinjali tudi vsi volilci v Borovljah: V prvi vrsti velja njim zaupanje, ime je gotovo šele v drugem planu.

KMEČKI KOMENTAR

Južnokoroški kmetje in kmetice ne spijo zimskega spanja. Ne vidimo jih samo pri delu v gozdu, ampak tudi na predavanjih, tečajih, seminarjih in strokovnih izletih. Zanimajo se za izsekavanje gozdov, predelovanje sadja in ovčje volne, zdravje živine, agrarno ekologijo in še za marsikaj. V tej zvezi se v medijih vedno pogosteje pojavlja ime Kmečka izobraževalna skupnost (KIS). Marsikdo se verjetno sprašuje: zakaj pravzaprav obstaja KIS?

Pred kmetom jutrišnjega dne stoji veliko izvivov. Moral bo uporabljati manj kemije, zato pa bolj možgane. Najprej je ročno delo nadomestil s stroji, kar pa kmetijstva ni rešilo. Preveliki stopnji mehanizacije mora slediti delo z glavo, da bo prihodnost uspešna. Kmet mora obvladati zapletene proizvodne tehnologije, preverjati donosnost naložb, razumeti mora tok narave in uspešno prodati svoje proizvode. Vse to brez obsežne izobrazbe in nadaljnega izobraževanja skoraj ni mogoče.

Širom po južnem Koroškem pa obstajajo pri kmetih veliki izobrazbeni primanjkljaji, kar po-

Zakaj KIS?

sebnost velja za področje Karavank in Roža — področje torej, kjer so težki pogoji kmetovanja ali pa prevladujejo majhne kmetije. Posebej redko so posejani kmetje z višjo poklicno izobrazbo, torej mojstri, absolventi srednjih kmetijskih šol ali univerze za agronomijo (Universität für Bodenkultur). Posebej prizadeti so predvsem gorski kmetje, kmetice in polkmetje.

To je toliko bolj zaskrbljujoče, ker koroške kmetijske strokovne šole v avstrijskem merilu tako ali tako ne spadajo med najbolj napredne. Agrarna ekologija na primer ali biološko poljedelstvo sta bila in sta deloma še danes t. i. "rdeča ruta". Slovenski kmetje vse od zaprtja strokovne šole v Podravljah nimajo svoje izobraževalne ustanove. Uradno kmečko šolstvo pa ni prav nič prispevalo h krepitvi slovenske narodne skupnosti. Obisk ene izmed modernih kmetijskih osrednjih šol je pač posredoval znanje in praktične spretnosti, vendar je hkrati odtujil slovensko kmečko mladino kulturnemu okolju kmetije in vasi. Značilno je, da ni nobene dvojezične skupine podeželske mladine ali mojstrskega krožka. Podjunski strojni krožek je s svojimi pribl. 120 člani edina uspešna samoorganizacija slovenskih kmetov. Vendar pa tudi te pobude ne bi bilo brez KIS in intenzivnih naporov predsednika dipl. inž. Štefana Domeja.

Slovenskemu kmečkemu prebivalstvu ne nudijo malo samo kmečke izobraževalne ustanove, ampak tudi svetovalna služba Kmetijske zbornice. Od reforme leta 1976 je Zbornica oslabiljena. Glavni problemi so pomanjkanje osebja in vedno več upravnih nalog. V velikovškem okraju mora en svetovalec skrbeti za okoli 4000 kmečkih obratov, v okraju Celovec-dežela za okoli 3700. Poleg tega morajo svetovalci skrbeti za proizvodne skupnosti. Jasno je, da tako ne ostane veliko časa za nadaljnje izobraževanje. Slovenski kmetje poleg tega ne morejo biti deležni svetovanja v materinski čini.

Vendar stokanje in tožbe nič ne pomagajo. Še manj pomaga čakanje, da se bo kaj zgodilo. Novi agrarnopolitični gesli sta lastna pobuda in pomoč za samopomoč. Južnokoroški kmetje so ti gesli spremenili v dejanja. Zato obstaja KIS!

Hans Madritsch

Slovenski knjižni jezik v Kanalski dolini

Institut za narodnostna vprašanja v Ljubljani in Slovenski raziskovalni institut Ukve v Kanalski dolini sta izdala razpravo "Tečaj slovenskega jezika v Kanalski dolini v letih od 1987 do 1990". Razpravo sta pripravila Irena Šumi in Salvatore Venosi, Slovenec iz Kanalske doline. Uvodne besede v razpravo ugotavljajo neizpodbitno jezikovno podobo Kanalske doline, ki je trojezična. Prebivalci govorijo po večini slovensko, nemško in italijansko. "Stalno prebivalstvo Kanalske doline je danes eno do štirijezično. Avtohtona jezika doline sta dva: narečna slovenščina in nemščina. Furlanščina ima v dolini položaj, ki ga je zaradi pomanjkanja zanesljivih statistik težko označiti... Italijanščina pa je jezik prebivalstva, ki se je priselilo po letu 1919." Vendar v Kanalski dolini niso prisotni le ti jeziki. Zaznavne so tudi še latinščina, rezijanščina in srbohrvaščina.

Zapis o Tečaju slovenskega jezika v Kanalski dolini 1987—1990 ne poroča le o šolanju v slovenskem jeziku, ampak posreduje tudi nekatera opažanja jezikovnega in etničnega položaja v Kanalski dolini. V Kanalski dolini slovenski jezik ne uživa enakopravnega položaja. "Knjižna italijanščina je uradni jezik doline, knjižno nemščino pa poučujejo v okviru rednega pouka v osnovnih in srednjih šolah v dolini. Knjižna slovenščina ne uživa tega pravnega

položaja, tako da sta obstoječa tečaja (tečaj slovenskega knjižnega jezika in glasbeni pouk) privatna."

Otroci, ki obiskujejo tečaj slovenskega jezika, tako je zapisano, sestavljajo posebno socialno skupino. "Motiv staršev, da otroka vključijo v učenje slovenskega jezika oz. njegove 'visoke' variante, ki je v današnjih razmerah v dolini otrok ne bo mogel praktično nikjer uporabljati, so lahko različni." V Žabnicah pomeni obiskovanje tečaja slovenskega knjižnega jezika tudi dokaz slovenske prisotnosti v tem kraju, manj pa gre za širjenje prostora slovenskega knjižnega jezika. Poleg zavednih žabniških Slovencev obiskujejo tečaj tisti otroci, ki imajo enega od staršev iz Slovenije ali delov slovenskega zamejstva, kjer je slovenska etnična zavest splošnejša. "Žabniški tečajniki torej izvirajo iz mreže tesno povezanih družin, ki mestoma izrecno, mestoma bolj latentno skozi medij jezika gojijo slovensko ('domačinsko', 'koroško', mestoma tudi vseslovensko) identiteto."

Dejstvo, da je pouk slovenskega jezika le enkrat tedensko, je velika hiba. Še večja slabost pa je, da tečajnikom primanjkuje možnosti, da bi svoje znanje preverjali in praktično uporabljali zunaj učilnice. Zato bi bilo potrebno razširiti tečaj v obliki igralnih in konverzijskih ur, ki bi jih izvajal stro-

Salvatore Venosi, Slovenec iz Kanalske doline

kovno usposobljen pedagog. Irena Šumi in Salvatore Venosi predlagata prebiranje slovenskih mladinskih del, uprizarjanje lutkovnih in gledaliških igrice, ugankarske in druge družabne dejavnosti. Te dejavnosti bi v okviru tečaja slovenskega jezika obogatile ne le učence in kulturno življenje v Kanalski dolini, temveč bi gotovo v večji meri kot doslej pritegnile tudi italijansko in nemško govoreče otroke in mladino. Tako bi si otroci po tej nepriljubljeni poti prišli bliže in spoznali dragocenost drugačnosti.

Avtorja zaključujeta svoje perspektive šolanja otrok v slovenskem knjižnem jeziku z ugotovitvijo, da v Kanalski dolini "obstaja pripravljenost, da se standardizirana slovenska kulturna sporočila vtkejo v celostno podobo doline". vg

Krščanska kulturna zveza predstavila filmski zapis Drabosnjakovega Pasijona

Minuli petek zvečer je Krščanska kulturna zveza skupno s poslovojem firme ARTIS Foltjem Čertovom predstavila pri Seherju v Velinji vasi video-kaseto, na kateri je posnet Drabosnjakov pasijon. K predstaviti kasete so bili povabljeni vsi igralci Drabosnjakovega pasijona in tudi vsi tisti, ki so na katerikoli način prispevali k izvedbi enkratne predstave na Kostanjah. Med številnimi gosti je tajnik KKZ in organizator Drabosnjakovega pasijona pozdravil tudi režiserja Francija Končana, dramaturga Marjana Belino, scenografa Saša Kumpa, kostumografinjo Alenko Bartel in Nado Slatner, ki je poskrbela za šivanje kostumov, ter pevovodjo Lajko Milisavljeviča.

V zahvalo in v spomin je Krščanska kulturna zveza podarila vsem igralcem video-kaseto, ki jo je posnela firma ARTIS, založila pa jo je Mohorjeva založba. Kaseto lahko kupite v Mohorjevi knjigarni. Cena: šil. 390,—.

Ovacije po premieri Aide

Predstave Verdijeve Aide so slovenski publiki v prijetnem zgodovinskem spominu. A grandiozni spektakel, katerega premiera je bila v torek, 5. februarja, na velikem odru ljubljanskega Cankarjevega doma, je daleč presežala vse doslej videno. Omenimo naj, da je štiriurni spektakel s svojo prisotnostjo počastil predsednik republike Milan Kučan in številni ljudje iz slovenskega političnega ter družbenega življenja. V nabito polni dvorani s tisoč petsto sedeži, je publika iz vse Slovenije burno odobrvala vsako arijo in s ploskanjem spremljala sleherni sentenco Verdijeve umetnine. Je pa res, da med izvajalci opere nismo našli slovenskega imena, če izvajamo virtuosno in zanesljivo taktirsko dirigenta Lovrenca Arniča. Režija se je odločila

za realistični scenski prijem s pompozno in bleščečo razkošno odsko opremo in kostumi.

Vsi nam doslej neznani pevci iz vsega sveta so se izkazali z nadpovprečnimi umetniškimi postavitvami. Od članov ljubljanske opere naj posebej omenimo bolgarsko mezzosopranistko Zlatomiro Nikolovo, ki je Ameris svetovnega slovesa, in vedno zanesljivega basista Nevena Belamariča v vlogi kralja. Umetniška izvedba Verdijevega labodjega speva bo v naslednjih dneh predmet številnih strokovnih in laičnih razprav ter kritik. Ne glede na to je publika najbolj zanesljiv kritik vsake predstave. Divje ovacije, vodometi cvetja, dolgotrajno skandiranje ter frenetični aplavzi so dokazali, da se je v Ljubljani zgodila predstava, ki je zlepa ne bomo pozabili.

Tadej Bratok

Pesmi bolj sloveče se glasile . . .

Koroški Slovenci proslavili slovenski kulturni praznik

Na Koroškem smo Slovenci proslavili slovenski kulturni praznik v Železni Kapli in v Celovcu. V Železni Kapli je govornica Helena Grandovec v svojem slavnostnem govoru skušala odgovoriti na vprašanje, zakaj ta vsakoletni kulturni praznik vsem Slovincem toliko pomeni. „Četudi so bile vojne zgodovinske prelomnice, pa je vselej kultura tista, po čemer pomnimo narode in kar je tudi Slovence ohranilo v tisočletnih viharjih“. Namestnik slovenskega ministrskega predsednika Mitja Malešič pa je v svojem slavnostnem govoru omenil, da sicer slovenska književnost obstaja že 400 let, vendar je pristno slovensko književnost ustvaril šele France Prešeren. Prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku so namenjene spominu na smrt Franceta Prešerna. Malešič je o Prešernovem ustvarjanju dejal, „da je slovenska poezija s Prešernom že ob samem začetku dosegla svoj vrh“.

V Železni Kapli je v nedeljo, 3. februarja, vabilo na prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku Slo-

Glasbenik Gabriel Lipuš in igravec Polde Bibič

vensko prosvetno društvo „Zarja“. Za umetniško in glasbeno predstavitev Mozartovih arij in drugih pesmi so poskrbeli dr. Ludvik Karničar (bas), Marjan Smrtnik (tenor) in Dragiva Kovačič (sopran); pri klavirju je soliste spremljala Renata Neuwirth. Na prireditvi so sodelovali še vokalno instrumentalna skupina SPD „Lipa“ (vodi Bertelj Logar), MePZ SPD „Zarja“ (vodi Folti Hartman) in igral-ska skupina SPD „Zarja“ z recitalom Cankarjevih besedil.

Pa ne bi bilo slovenskih kulturnih

prireditev, ko ne bi bilo grenkega priokusa, ki ga ustvarja politika. Govornica Grandovec je v Železni Kapli dejala, da so si kulturni ustvarjalci od nove vlade „neskončno veliko obetali“. Vendar so bili razočarani. „Oblast brez sramu jemlje tisto, kar si je z veliko težavo priborila v preteklih desetletjih. Kultura in umetnost ponovno postajata nekakšen nebodigatreba, ki mu je najlaže vzeti. Sicer pa je najbrž podobno vsepovsod v svetu: za puške je vedno dovolj denarja, za knjige, gledališča, filhar-

nije, zборе, balete ga ni ali vsaj ni dovolj.“

V celovškem ORF teatru sta v sredo, 6. februarja, Slovenska prosvetna zveza in Krščanska kulturna zveza dokazali, da znamo biti koroški Slovenci vsaj od časa do časa za nekaj trenutkov enotni. Presenečenje večera je bila gotovo prazvedba uglasbitve Prešernovega Sonetnega venca. Gabriel Lipuš in Günther Lenart sta napisala glasbo. Čist glas Gabriela Lipuša je navzočim doživeto predstavil Prešernovo najimenitnejšo pesnitev. Igralec Polde Bibič je s svojim zametnim podajanjem Prešernove besede tudi dal začutiti Prešernov duh. Sodelovala sta še Bernt Thurner (vibrafon/marimba) in Gerald Ruiss (kontrabas).

Namestnik slovenskega ministrskega predsednika Mitja Malešič je v svojem govoru omenil tudi osamosvojitve Slovenije ter dejal, da je bil odločilen zgodovinski korak storjen s plebiscitom 23. decembra in da poti nazaj v prejšnji položaj ni več. Opozoril je tudi na izredno bogato kulturo koroških Slovencev, brez katere bi bil slovenski narod za marsikaj revnejši. Koroškim Slovincem je izrazil za kulturno in narodno dejavnost iskreno občudovanje.

ČESTITAMO

Mariji in Gottfriedu Hajnzič se je te dni rodil sinček Emanuel. Staršema in malemu sinku želimo vsi sorodniki vse najboljše.

Kolesar Peter Wrolich: Cilj je svetovno prvenstvo

Sezona 1990 je bila za 16-letnega člana avstrijske reprezentance vsekakor zelo uspešna. Trenutno se že intenzivno pripravlja na novo sezono, v kateri bo višek avstrijsko mladinsko prvenstvo, ki bo v okolici Baškega jezera. Peter, ki obvlada tudi druge športne panoge (triatlon, tenis, nogomet, tek na smučeh, smučanje . . .), sodi med najbolj uspešne slovenske športnike na Koroškem. Slovenski novinarji so ga celo izvolili na tretje mesto med vsemi slovenskimi športniki.

NT: Pretekla sezona je bila vsekakor uspešna. Ali si pričakoval toliko uspehov v letu 1990?

P. Wrolich: Pred sezono sem vedel, da bom lahko mnogo dosegel. Na avstrijskem prvenstvu v Windhaagu sem bil malo bolan, tako da tam pravzaprav nisem dosegel tistega, kar bi bil zdrav zmožen. Na vsak način pa sem z letom 1990 zadovoljen.

NT: Kako se boš letos pripravil na dirke, oz. kolikokrat na teden in kako treniraš?

P. Wrolich: Po 14-dnevem odmoru sem novembra spet začel z rednim in intenzivnim treningom. Treniram vsak dan po dve uri. Načrt treningov poteka po navodilih klubskega trenerja Fabiana. V ponedel-

jek se peljem z beljaškim klubom na priprave na Dunaj, kjer bomo trenirali v znani dvorani Ferrya Dusika. Sredi marca pa se že začnejo prve dirke letošnje sezone.

NT: Kako bi ocenil svoje največje prednosti pri kolesarjenju?

P. Wrolich: Mislim, da sem telesno vedno dobro pripravljen, vrhu tega pa sem tudi duševno zelo zbran, ker sem enostavno prepričan o svojih zmožnostih. Kombinacija teh dveh sposobnosti pa me pozitivno oblikuje. V zadnjem času se tudi precej ukvarjam z mentalnim treningom. Vožnja na kronometer ter gorska vožnja pa sta moji najmočnejši panogi.

NT: Trenutno obiskuješ 7. razred Slovenske gimnazije. Ali kole-

Največje uspehe je dosegel v zadnjih dveh letih: postal je avstrijski prvak na kronometer, bil tretji v gorski vožnji in v tekmovalju dvojic, četrti na cestni dirki, postal je koroški prvak na kronometer in v gorski vožnji. Udeležil se je tudi tekmovalj v inozemstvu, kjer je bil tudi uspešen. Za novo sezono si je Peter zastavil visok cilj: uvrstiti se v državno reprezentanco, ki bo zastopala Avstrijo na svetovnem mladinskem prvenstvu v Ameriki.

sarjenje negativno vpliva na šolo?

P. Wrolich: Ker sem se že kot otrok raje ukvarjal s športom kot s šolo, se to tudi zdaj ni spremenilo. V šoli nimam problemov, tako da mi kombinacija športa in šole ne dela problemov.

NT: Kakšen je tvoj cilj v letošnji kolesarski sezoni, oz. kaj bi rad dosegel na višku svoje kariere?

P. Wrolich: Letos pričakujem kar precej. Najprej bi ponovno rad postal avstrijski prvak v vožnji na kronometer. Vrhu tega pa se želim uvrstiti v državno mladinsko reprezentanco, ki bo nastopala na mladinskem svetovnem prvenstvu v Ameriki. Na višku moje kolesarske kariere pa bi se rad pridružil profesionalnemu klubu.

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 8. febr.

Koroški liki (R. Vospernik).
— Jezikovni pogovor (J. Messner). — Socialno
skrbstvo v dvojezičnem
okolju (F. Merkač).

SOBOTA, 9. febr.

„Od pesmi do pesmi —
od srca do srca.“

NEDELJA, 10. febr.

6.30—7.00 Dobro jutro
na Koroškem. — Duhov-
na misel (mag. Božo
Hartmann).
18.10—18.30 Dogodki in
odmevi.

PONED., 11. febr.

Kmet in izobrazba.

TOREK, 12. febr.

Pust, pust, masten
okrog ust.

SREDA, 13. febr.

Glasbena sredi.
Večerna 21.05—22.00
Sodobna slov. literatura
na Koroškem v znanst-
venem pretresu — 2.

ČETRTEK, 14. febr.

Rož — Podjuna — Zilja

NA TELEVIZIJI

„DOBER DAN,
KOROŠKA“

10. februarja 1991,
FS 2, ob 13.30
predvidoma

z naslednjimi prispevki:
Slovenščina: prosti predmet
na Trgovski akademiji
in Trgovski šoli v Wolfsbergu
Kulturni izlet k „Hamletu“
v Maribor —
prvič na poti do abonmaja

Skupna proslava obeh
osrednjih kulturnih
organizacij ob slovenskem
kulturnem prazniku
v ORF-teatru:
praižvedba Lipuševe
uglasbitve Prešernovega
Sonetnega venca

Pust, pust,
masten okrog ust!

SELE

PUSTNA PRIREDITEV

Čas: v nedeljo, 10. 2., ob 14. uri
Kraj: v farnem domu v Selah
Premiera komedije „Markolfa“ (Dario Fo)
Nastopagled. skupina KPD „Planina“ iz Sel
Režija: Franci Končan
Po predstavi pustno družabno srečanje.
SAT — selska amaterska televizija z novica-
mi iz domačih in tujih krajev.
Prireditelj: KPD „Planina“ Sele

PUSTNA VESELICA

Čas: pustni torek, 12. februarja, ob 19. uri
Kraj: v gostilni Trki v Selah-Borovnica
Za ples igra trio Vili Agaton
Na plesu dobijo vse maske nagrado — prva
nagrada je tridnevno potovanje na Češko.
Prisrčno vabiljeni!

Predavanje: „Naloga biroja za narodno
skupnost pri Koroški deželni vladi“

Čas: v četrtek, 14. 2., ob 19.30
Kraj: v farnem domu v Selah
Predavatelj: dr. Pavel Apovnik
Prireditelj: KPD „Planina“ Sele

SMUČARSKI TEČAJ

Čas: od 11. do 13. februarja 1991
Otroci: od 9. do 13. ure
tekmovalci (starejši): od 13. do 16. ure
Kraj: v Pušlčevi jami
Prireditelj: DSG Sele

OBIRSKO

PUSTNI PLES

Čas: v soboto, 9. 2., ob 20. uri
Kraj: pri Kovaču na Obirskem
Prireditelj: SPD „Valentin Polanšek“ na
Obirskem

III. SMUČARSKI TEKMA

Čas: v nedeljo, 10. 2.
Kraj: pri JEREBU na Obirskem
Štart: ob 13. uri
Štartne številke od 12. ure naprej v cilju!
Tekmovalo se bo v 6 skupinah. Razglasitev
nagrad eno uro po končani tekmi pri cilju.
Tekmuje se na lastno odgovornost! V prime-
ru slabega vremena bo tekma v soboto, 16.
2., ob 13.30.

CELOVEC

Krščanska kulturna zveza vabi na kon-
cert KOROŠKA POJE
Čas: v nedeljo, 3. 3., ob 14.30
Kraj: v Domu glasbe v Celovcu
Prvi del bo posvečen 400-letnici smrti Jako-
ba Petelina Gallusa in v drugem delu je na
sporedu kantata „USTOLICENJE KARAN-
TANSKEGA KNEZA“ (ob 20-letnici smrti dr.
Franceta Czigana)

ŠENTLIPŠ

Veseloigra „KARLOVA TETA“
Čas: v nedeljo, 10. 2., ob 9.15 (po maši)
Kraj: farna dvorana v Šentlipšu
Nastopa: igralska skupina iz Vogrč
Prireditelj: farna mladina Šentlipš

BILČOVŠ

VEČER Z DOMAČIMI PLANINCI
Čas: v petek, 15. 2., ob 19.30
Kraj: pri Miklavžu v Bilčovsu

Prireditelj: Slovensko planinsko društvo
Celovec

Dia-predavanje: Joško Igero: „MONT
BLANC“; Marjan Čertov: „HIMALAJA“
Podelitev priznanja Planinske zveze Slove-
nije zaslužnim članom Slovenskega pla-
ninskega društva

ROŽEK

ODPOVEDUJEMO

načrtovano pustno prireditev dne 9. 2.
1991 kot skromno znamenje solidarnosti z
množico trepih in umirajočih, ki jih je vojna
vihra zajela v Iraku in Sovjetski zvezi.

Smučarski tečaj v regiji
„Dachstein-Tauern“

Slov. športna zveza vabi na smučarski
tečaj (alpsko smučanje in Snowboard-
ing) na kraj svetovnega prvenstva
1982 v Schladming (Weissenbach).
Smučiče: Hauser-Kaibling, Schlad-
ming Planai, Hochwurzen, Reiteralm,
Dachstein. — Termin: 9.—16. 2. 1991
(semestrane počitnice) — Cene: Za
odrasle šil. 2650,—, za otroke do 12 let
šil. 2160,— (sedem polovičnih penziov,
strokovno šolanje v dopoldanskih
urah).
Člani sindikata javne službe (Gewerk-
schaft Öffentlicher Dienst) z družinami
prejmejo od le-tega podporo v višini
500,— šil. na osebo. — Prijave sprej-
ma Posojilnica Celovec z naplačilom
šil. 1000,— na konto štev.: 1-03.029.
113. Tečaj vodi Danilo Prušnik

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA

vabi na ogled sledeče gledal. predstave:

FAUST (J. W. Goethe)

v nedeljo, 17. februarja, ob 16. uri, v Slo-
venskem narodnem gledališču v Maribo-
ru. Izredno uspešna predstava SNG v Mari-
boru je bila deležna mnogih odlikovanj in
priznanj.

Cena: 370,— za prevoz in vstopnico. Od-
hod iz Celovca (Slomškov dom) ob 13. uri.
Vsi ljubitelji gledališča lepo vabiljeni!
Prijave so možne pri KKZ, Viktringer Ring
26, v Celovcu; tel.: (0463) 516243.
Prijava je šele veljavna, ko ste s priloženo
položnico vplačali prispevek za vožnjo in
vstopnico.

PLIBERK

PUSTOVANJE ZA OTROKE

Čas: v torek, 12. 2., ob 14.30
Kraj: v kletnih prostorih Posojilnice
Pliberk
Prišel bo tudi „Juri Muri iz Afrike“
Prireditelj: EL Pliberk

BILČOVŠ

PUSTNA PRIREDITEV

Čas: nedelja, 10. februarja, ob 14.30 in
19.30
Kraj: pri Miklavžu v Bilčovsu
Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo
Bilčovs

VPISOVANJE

v DVOJEZIČNO VIŠJO IN SREDNJO ŠOLO ZA GOSPODARSKE POKLICE
zavoda šolskih sester v Šentpetru pri Šentjakobu v Rožu

je od 11. do 28. februarja 1991.

Izobraževalne možnosti: 1-letna Gospodinska šola, 5-letna Višja šola za gospodars-
ke poklice

Pogoji za sprejem: zaključena 8. šolska stopnja in osnovno znanje obeh deželnih jezi-
kov. Za sprejem v Višjo šolo za gospodarske poklice pa še uspešno opravljen sprejemni
izpit, ki bo na šoli 3. julija 1991.

Prijave so možne osebno v šolski pisarni, po pošti, ali po telefonu.
Tiskovine za prijavo so na razpolago v šolski pisarni ali pa pri poklicnem svetovalcu
na šoli. Izpolnjene formularje oddajte najkasneje do 28. februarja 1991. Priložite origi-
nalno polletno šolsko obvestilo ali od šolskega ravnatelja potrjen prepis.

Financiranje: Vsi učenci so deležni istih državnih podpor kot na vseh tovrstnih drugih
šolah. Zaželeno podrobnejše informacije Vam vsak čas posreduje vodstvo šole.

Naslov: Višja šola za gospodarske poklice zavoda šolskih sester
Šentpeter 25, A-9184 Šentjakob v Rožu, tel. 0 42 53 / 343

Vodstvo šole

SODALITAS

Dom v
Tinjah

Telefon:
(0 42 39) 26 42
9121 Tinje

V četrtek, 7. 2., ob 20. uri
Predavanje: OTROK V ŠOLSKI DOBI
IN V PUBERTETI, nem.
Predavateljica: dr. Rosemarie Brunnt-
haler-Tscherteu

v soboto, 9. 2., od 9. do 17. ure
MINISTRANTSKI DAN
Voditelj: kaplan Janko Kristof, Šmihel

od ponedeljka, 11. 2., od 9. ure do ne-
delje, 17. 2., do 13. ure

SLIKANJE IKON
Voditeljica: Anica Vrečar, Kotmara vas

v soboto, 16. 2., 9.—17.

Izobraževalni dan za čebelarke in
čebelarje
Predavatelj: dr. Jurij Senegačnik, ve-
terinarska fakulteta Ljubljana

v nedeljo, 17. februarja, od 9. do 17. ure
Dan duhovne obnove za župnijske
svete: „VI STE MOJE PRIČE“
Voditelj: Jože Kopeinig in Rupert
Gasser

od nedelje, 17. 2., od 18. ure do sobote,
23. 2., do 13. ure

Osebo spremljane duhovne vaje za
duhovnike, redovnike in laike
Voditelj: p. France Župančič SJ,
Ljubljana

KMEČKO IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST
9121 TINJE (04239 / 3838)

od ponedeljka, 18., do srede,
20. februarja 1991

Tečaj za agrarno ekologijo

Prispevek: šil. 600,— (vključno podlag in
bivanja); šil. 500,— (vključno podlag, brez
bivanja). — Prijave: KIS, tel.: 04239/3838,
KJL — Johannes Tomic, tel.: 04236/2101,
SK — Franc Wutte, tel.: 04230/692 do 30.
januarja 1991

Kmečka izobraževalna skupnost
v Tinjah in ustanova „Förstliche Ausbil-
dungsstätte Ossliach“ Vas vabita skupno s
Kmečkimi gospodarskimi zadrugami iz
Bilčovsa, Kotmare vasi in Šentjanža

v soboto, 9. februarja 1991, na

TEČAJ ZA PRAVILNO IZSEKAVANJE
IN NEGOVANJE GOZDA.

V gozdu se kmetu skriva veliko denarja.
Včasih je težko videti „prikriti“ denar. Izse-
kavanje in gojenje gozdov po strokovnih na-
vodilih nam to trditve šele udejani. Tako pa
ne pridemo le do denarja, temveč
zboljšamo tudi celotno stanje gozda.
Na razpolago nam bosta dva strokovnjaka
iz Osoj in sicer inž. Karl Katholnig in inž.
Franz Moser.

Čas in kraj: ob 8.45 do 12. ure predavanje
s filmom pri Miklavžu (gostilna Ogris) v
Bilčovsu. Popoldne praktično predavanje
pravilnega izsekavanja in negovanja gozda
ob primeru gozdne parcele družine Krušic
v Velinji vasi. Prispevek: šil. 120,—.

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Na-
rodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik
dr. Matevž Grlic in osrednji tajnik mag. Marjan Pipp, 9020
Celovec, Viktringer Ring 26.

Uredništvo: Silvo Kumer (glavni urednik), uredniki Heidi
Stingler, Marjan Fera, Vincenc Gotthardt, 9020 Celovec,
Viktringer Ring 26.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktrin-
ger Ring 26. NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek. Naroča se na
naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec; te-
lefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka
04 63 / 51 25 28-0.

Naš zastopnik za Jugoslavijo: ADIT, Glinarjeva 6, 61000
Ljubljana, tel.: 061 / 32 97 61.

Letna naročnina: Avstrija 350,— šil., Jugoslavija 900,—
Din., ostalo inozemstvo 550,— (800,— šil. zračna pošta),
posamezna številka 8,— šil. (20,— Din.).

ZVEZNA GIMNAZIJA IN ZVEZNA REALNA GIMNAZIJA
ZA SLOVENCE V CELOVCU — PROF.-JANEŽIČ-PLATZ 1

O B J A V A

Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu sporoča:

- Po posebnem odloku Zveznega ministrstva za pouk, umetnost in šport naj prijavijo starši svoje otroke, ki jih želijo dati v šolskem letu 1991/92 na gimnazijo, takoj po končanem prvem semestru tega šolskega leta, v času od 11. 2. do 28. 2. 1991, ravnateljstvu Zvezne gimnazije in zvezne realne gimnazije za Slovence v Celovcu. Uradne ure so dnevno od 7.30 do 16.00 ure, ob petkih do 13.00. Ob prijavi za sprejem je potrebno ravnateljstvu predložiti spričevalo prvega semestra 4. razreda ljudske šole, rojstni list in dokaz o avstrijskem državljanstvu.
- Sprejemne izpite bo potrebno opravljati prijavljenemu učencu le v izjemnih primerih, in sicer iz slovenščine, nemščine in matematike. Odločilno bo letno spričevalo. Čas sprejemnih izpitov: sredo, 3. julij 1991.
- Konec maja 1991 bo vodstvo ljudske šole javilo gimnaziji učni uspeh učencev, ki so se prijavili za vstop v gimnazijo. Nato bo ravnateljstvo gimnazije pravočasno obvestilo starše o sprejemu učenca oz. o potrebi prijave k sprejemnemu izpitu.
- Zakasnele prijave bodo v izjemnih primerih še možne s posebnim dovoljenjem Deželnega šolskega sveta.
- Za vstop v višje razrede veljajo podobna pravila. Priporočljivo je v tem primeru razgovor z ravnateljem. Prestop iz glavne šole v gimnazijo je možen.

Za sprejem v gimnazijo se lahko prijavite osebno v šolski pisarni ali pa se pisмено obrnete na naslov: Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu, Prof.-Janežič-Platz 1, 9020 Celovec/Klagenfurt.

dv. sv. dr. Reginald Vospersnik l. r.
ravnatelj

DVOJEZIČNA ZVEZNA TRGOVSKA AKADEMIJA

VSAK POTREBUJE TRGOVSKO IZOBRAZBO!

Naša šola nudi:

Učencem posredujemo kot druge trgovske akademije solidno
— GOSPODARSKO in — SPLOŠNO IZOBRAZBO.

Poleg učnega načrta za trgovske akademije naša šola nudi:

- učna jezika sta SLOVENŠČINA in NEMŠČINA
- tuja jezika: ITALIJANŠČINA in ANGLEŠČINA
- gojimo stike s šolami in podjetji v prostoru ALPE-JADRAN
- interkulturno učenje
- znanje jezika omogoča razumevanje gospodarstva

Absolventi naj že v šoli spoznajo, kako važno je znanje jezika za osvojitve zaupanja inozemskega poslovnega partnerja. Posredujemo znanje jezikov prostora Alpe-Jadran, njih koroško gospodarstvo nujno potrebuje.

Po 5 letih izobrazbe naša šola nudi:

- matura — pravico do študija — obratne usposobljenosti

Poklicne možnosti:

Poklice v boljših pozicijah v gospodarstvu in administraciji:

- management — zavarovalnice — banke ...
- podjetja za reklamo • javna služba
- turizem • industrija

Sprejemni pogoji: 1. Uspešni zaključek 4. razreda glavne šole ali gimnazije; 2. Uspešen zaključek sprejemnega izpita; 3. Dosežena starost 14 let do 31. dec. v prvem letniku; 4. Šolarji morajo znati vsaj koroški slovenski dialekt.

PRIJAVE: od 9. februarja naprej

Prijavne formularje dobite v ravnateljstvu Dvojezične zvezne trgovske akademije, 9020 Celovec, Prof.-Janežič-Trg 1. Sprejemni izpit bo 4. julija 1991.

Spoštovani dvorni svetnik dr. Valentin Inzko

Vaš komentar, objavljen v Nedelji in v SV, me nekako sili, da zavzamem stališče o Vaših izjavah, ki so nekako proti demokratičnemu zastopstvu koroških Slovencev. Nihče od nas, ki želimo, da pride do skupnega zastopstva koroških Slovencev, ne odreka pravice in predvsem zasluge ZSO in NSKS, vendar je položaj na podeželi takšen, da je spor med sedanjimi zastopniki sokriv, da pada število Slovencev. Avtonomno zastopstvo koroških Slovencev (skrajšana AKS) ni nadomestek za NSKS in ZSO, temveč naj bo demokratično sestavljena skupnost koroških Slovencev. Obe organizaciji si lastita, vsaj po imenu, zastopstvo vseh koroških Slovencev — NSKS predvsem osebe, ZSO pa organizacije. Ako nam uspe AKS, bodo imeli vsi koroški Slovenci možnost, da na tajnih volitvah izvolijo svoje zastopnike. AKS naj bo naš parlament. Vse naše organizacije naj imenujejo svoje kandidate — ki morajo biti Slovenci — narod pa naj ima pravico, da izmed teh izbere svoje zastopnike, ne glede, na kateri listi kandidirajo.

AKS naj ne bo geto, temveč uradno priznana in tudi iz državnega proračuna financirano demokratično izvoljeno zastopstvo koroških Slovencev. V Sloveniji so se otesili navidezni demokratov, mi, koroški Slovenci, pa prej kot slej trpimo zaradi posledic preživelega sistema.

Kako nesmiselno in drago je, da morajo Vaš komentar objaviti kar v treh listih, da ima večina koroških Slovencev možnost, da izve za Vaše mnenje.

Prej bomo potem AKS dosegli svoj parlament — naš skupni jezik na zunaj — kot da bi se npr. združila Naš tednik in Slovenski vestnik v en list.

Moja ideja npr. je, da imamo koroški Slovenci svoj "uradni" list, v katerem bi bile priloge ali prispevki vseh orga-

nizacij. Ker to sedaj ni mogoče in ni denarja za dva tednika, pa naj bi izhajal en teden Naš tednik in en teden Slovenski vestnik — in ta dva lista naj naroči vsak Slovenec, ne glede na politično usmeritev. Kdor bo bolj zanimiv, bo dobil tudi več naročil in inseratov, tako da listi ne bodo odvisni le od podpore.

Torej ne v sporu, temveč v iskanju skupnih rešitev je naša bodočnost — tudi za nas starejše, a še vedno aktivne Slovence.

Z odličnim spoštovanjem
kom. sv. Franc Rutar

Zbor „Rož“ se zahvaljuje

S koncertom „Ponižani in razžaljeni“ smo nastopili že precejkrat (34-krat); lani meseca rožnika pa smo izdali tonsko kaseto tega koncerta.

Pravkar pa smo končali filmsko snemanje drugega dela koncerta „Pesmi zatiranih narodov“, in sicer za slovenski oddenek avstrijske televizije. To snemanje ne bi mogli uresničiti, če nam pri tem ne bi pomagali številni prijatelji in znanci, razna društva pa tudi podjetja. Iskreno se zahvaljujemo:

CARIMPEX — Celovec; DEŽELNI MUZEJ — Celovec; družina EINSPIELER — Stranje; tovarna ELAN — Brnca; KMEČKA GOSPODARSKA ZADRUGA — Šentjakob; MLADINSKI DOM — Celovec; POSOJILNICA Šentjakob; SAMOSTAN v Šentpetru pri Šentjakobu; SCHELLANDER — Beljak; SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA; UNICUM — Celovec; krojaštvo WEISS; ZEBRA-Computer Publishing — Celovec; ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ — Ljubljana; ZVEZA SLOVENSkih ZADRUG; avtomehanik ZWITNIK;

ŽUPNIŠČE ŠENTJAKOB; Štefej Dolinšek — Lepena; Fridl Furijan — Železna Kapla.

Posebna zahvala pa velja snemalcu Mihiju Dolinšku, ki je ob svoji službeni dolžnosti, tudi v svojem prostem času garal z nami!

Pevke in pevci zbora „Rož“

Nekaj pripomb k Wieserjevi solidarnosti

Malo začuden sem bil na cinizmom ter nad neresnostjo, s kakršno je pozval predsednik Zveze slovenskih organizacij dipl. inž. Feliks Wieser, naj odstopi Klub slovenskih občinskih odbornikov ZSO 1 milijon šilingov kot izraz solidarnosti. Predlagam, da se Wieser obrne še na kak drug „solidarnostni“ naslov. Zveza koroških partizanov bi lahko npr. pozvala k solidarnosti tiste „zaslužne“ iz svojih vrst, ki dobivajo iz Slovenije, kot že desetletja tudi še danes, mesečno kar lepe zneske — neobdavčene seveda, in v Sloveniji težko zaslužene!

Solidarnež iz Slovenije

Dragi Jozej Blažej,

kritično pismo, preko Tednika naslovljeno na urednike slovenske televizije, podkrepljeno z odličnimi argumenti (celo v latinskem jeziku) in navodili za uspešno novinarsko delo, me navdušuje in vzpodbuja, da Te prisrčno povabim k stalnemu sodelovanju. Dobrodošel je tudi ghostwriter, ki je napisal Tvoje pismo bralcem Tednika. Edini predpogoj: upoštevanje avstrijskega Radijskega zakona.

S prisrčnimi pozdravi

Mirko Bogataj

Slovenska ribiška zveza na Koroškem!

Kako se oba KOKS-a kregata za milijone, za stotisoče, itd. da bi ja eden ne dobil premalo, in raznim društvom so že podarili več tisočakov.

Kje pa smo mi ribiči, rebrški, podjurski in rožanski, ki imamo skupaj približno 600 članov; koliko tisočakov boste pa nam odstopili?

Ko smo imeli lansko leto mednarodne tekme, sem zaprosil za majhno denarno podporo za klub, a ni bilo denarja ne pokala in ne odgovora. Taki smo!

Predragi, sram me je! Kaj pa si v Sloveniji mislijo o nas, saj nam ne dajo tako lahko denarja za podpore, ker jim gre tako zanič kot nam na Koroškem. Tu se pa kregamo, kdo bo dobil več.

Da bomo pa tudi mi ribiči deležni teh dobrot, bo treba menda ustanoviti Slovensko ribiško zvezo na Koroškem, in bomo potem morda prišli do milijonov tudi mi ...

P.S. Poznam še nekaj društev in celo posameznikov, ki se tudi ne bi branili, da dobijo 10% „ljublanskega denarja“. Ker pa dvomim, da se vse te velike želje zaenkrat sploh dajo koordinirati, predlagam vsem čakačim na denar in ministru dr. Dularju, naj za leto 1991 kar še sedi na denarju, dokler kako demokratično sestavljeno predstavniško telo koroških Slovencev ne bo izdelalo jasnih smernic in kriterijev za delitev. Tudi dr. Dular bo morda medtem v Ljubljani sporočil, kako določajo višino podpore in njene prejemnike.

Rajši se odrečemo podpori, kot da se zaradi nelogičnega in nekritičnega razdeljevanja denarja med nami še poglobljajo prepadi, kakršnih ni bil sposoben ustvariti niti KHD.

Lado Hajnič

SMUČANJE

Tatjana Zablatnik
odlična

Tokrat so se mladi smučarji zbrali v Podjuni, kjer je športno društvo Peca organiziralo smučarsko tekmo za Raiffeisencup.

Ker je bila slalomsko proga zelo zahtevna, se je le polovica tekmovalcev uvrstila. Tudi večina tekmovalcev iz tujtanj tokrat ni prismočala do cilja. Visoko se je uvrstila le Tatjana Zablatnik, ki je dosegla v prvi šolarski skupini 3. mesto. Tatjana je slalomsko progo izpeljala zelo zbrano in je svojo ugodno startno številko popolnoma izbrala. Pri fantih pa se je kot najhitrejši izkazal domačin Rainer Schönfelder. Njegov največji konkurent Danijel Užnik je v drugem teku izpadel.

Pohvala tudi organizatorju SC Peca, ki je zgledno pripravilo smučarsko tekmo.

NOGOMET

SAK na pripravah
v Medulinu

Na štiridnevni pripravi v Istri je ekipa SAK popolnoma izbrala odlične pogoje, ki so se jim nudili. Na zelo dobro pripravljenih igriščih je SAK odigral tudi prijateljske tekme. Prvo tekmo so odigrali proti domačemu prvoligašu Radu iz Beograda. SAK je tekmo sicer s 3:1 izgubil, vendar se je presenetljivo uspešno branil proti številnim napadom Beograđanov. Tekmo proti juniorjem Olimpije pa je SAK dobil s 5:1. Zadnjo tekmo so odigrali z Zemunom iz Beograda. Tokrat prvoligaš ni igral s standardnim moštvom, vendar je ekipa z zelo trdo igro že zmučenemu moštvu SAK vzela ves pogum. Tako so Beograđani zmagali s 6:2.

Trener Ramšak je bil s pripravami zelo zadovoljen in je posebno pohvalil mladega Sienčnika, ki je prvič igral v standardnem moštvu SAK.

SAK — Rad Beograd

(prva jugoslovanska liga) 1:3
gol za SAK: Walter Krausler

SAK — Olimpija (juniorji) 6:1

gole za SAK: Erwin Galo 2, Alois Sadjak, Marjan Sadjak, Walter Krausler

SAK — Zemun Beograd (prva jugoslovanska liga) 2:6

gole za SAK: Herman Lippusch, Goran Stanisavljevič (enajstm.)

Novi igralci SAK:

Adi Preschern (Žitara vas), Florian Sienčnik (Dobrla vas), Albin Ramšak (Št. Peter)

Odšli so:

Milan Oraže (FC Tirol), Ogris in Wieser (Mostič), Florjančič (Lendorf), Adrian Kert (Šmihel), Sturm (Dobrla vas), Schnabl (Wölfnitz)

Pliberk: odšel: Lopinsky (Šmihel)
nova igralca: Seebacher (Austria Celovec), Žlak (Beljak)

Šmihel: novi igralci: Lopinsky (Pliberk), Kert (SAK), Wagner (Št. Peter)

Mlad hokejski klub na poti navzgor

Hokej na ledu: EC Plešerka — Hodiše

Da znajo koroški Slovenci igrati tudi hokej na ledu, vidimo v Hodišah. Klub EC Plešerka je sicer še na začetku športnega razvoja, vendar obstaja že deset let. Letos se je hokejsko moštvo EC Plešerka prvič udeležilo koroškega prvenstva v prvem razredu; z mlajšimi igralci pa tekmujejo za trofejo Vrbskega jezera. Ker skoraj vsi igralci govorijo tudi slovensko, je to prvi dvojezični hokejski klub na Koroškem.

Predsednik, trener in igralec kluba EC Plešerka — Jozef Mothe

Zelo hitra in trda športna panoga, ki jo označuje tudi igra s telesom, vzbuja na Koroškem vedno večje zanimanje. Zato so v Hodišah ustanovili lasten klub, kjer igrajo pretežno slovensko govoreči športniki. Klub EC Plešerka, ki je letos prvič tekmoval v prvem razredu vzhod, je bil takoj tudi uspešen. Osvojili so 2. mesto in le za las zgrešili vstop v višji razred. Mlajša ekipa pa uspešno tekmuje za trofejo Vrbskega jezera, in zaseda trenutno tretje mesto na tabeli.

Ekipe trenirata in tekmujeta na naravni ledeni ploskvi, na Hodiškem jezeru, kjer imajo lastno igrišče. Omejuje jo lesena ograda. Ekipa trenira pod vodstvom trenerja Jozeja Motheja dva do

trikrat tedensko. Člani ekipe so samo domačini, katerih cilj je vstop v spodnjo ligo. Čeprav jim letos še ni uspelo, so kljub temu s prvim nastopom v 1. razredu kar zadovoljni.

Oče kluba je Jozef Mothe, ki ni le predsednik, temveč tudi trener in igralec. V pogovoru z Našim tednikom je dejal, da klub brez finančnih podpor le težko preživi. Trenutno ga sicer podpirajo nekatera podjetja, kar pa je za pravi športni razvoj premalo. Oprema, ki si jo morajo igralci deloma sami kupiti, je zelo draga. Zato bi nujno še potrebovali denarnih sredstev, ki bi klubu olajšala finančno stisko. Vendar cilj športnikov EC Plešerka ni denar, pač pa drsanje s palico ter ploščico iz trdega gumija.

Vratar Mihi Jansche je prava trdnjava pred golom, in le redko pusti ploščico v vrata.

Milan Hribernig evropski prvak

Senzacija na evropskem prvenstvu v semikontaktkarateju

3. februarja se je Milan kot član avstrijske reprezentance udeležil svetovnega prvenstva v Švici. Z zmago v osmem boju pa mu je proti pričakovanju uspelo osvojiti naslov evropskega prvaka v kategoriji nad 75 kilogramov. Milan, ki je bil telesno v primerjavi z drugimi v svoji kategoriji najšibkejši, je s svojo izrazito tehniko premagal vse nasprotnike. V finalnem boju je premagal Nemca, ki ni bil le težji od Milana, temveč tudi precej večji.

Na tiho je sicer Milan pričakoval visoko uvrstitev, vendar pa da bo stopil na najvišjo stopničko, le ni pričakoval. V Zürichu so nastopali karateisti iz skoraj vseh dežel Evrope. Avstrija je poslala deset borcev, ki se pa razen Milana niso znali uveljaviti. V kategoriji nad 75 kg je nastopalo okoli 60 tekmovalcev. Iz tega sledi, da je moral zmagovalec premagati osem nasprotnikov, preden je osvojil na-

slov evropskega prvaka. Posamezen boj traja sicer samo dve minuti, vendar v primeru izenačenosti se boj nadaljuje. V podaljšku pa prva osvojena točka odloči boj. Ravno v tem odločilnem obdobju se je Milan izkazal kot najboljši, kajti številne boje je dobil šele v podaljšku. Osem borcev iz Italije, Švice, Holandije, Francije in Nemčije je Milan premagal, preden je osvojil najvišje odličje. V zaključ-

nem boju je bil Milanov nasprotnik „velikan“ iz Nemčije. V zelo napetem in izenačenem boju je zmagal s 6:5. Milan je tudi tokrat pretežno točkoval z desno nogo, ki je njegovo najnevarnejše orožje. V pogovoru z Našim tednikom se je Milan zelo veselil svojega uspeha, istočasno pa je tudi omenil, da v Avstriji naslov evropskega prvaka v semikontaktkarateju verjetno ne predstavlja veliko, saj mu

niso plačali niti kilometrine do Züricha in nazaj. Krivdo je moč najti v razdvojenosti športne organizacije Wako. Tudi prireditelju evropskega prvenstva je spodletelo, kajti pokali, ki so jih naročili na Japonskem, so obtičali na letališču v Frankfurtu. Tako Milan pokala ni dobil takoj, pač pa ga bo prejel te dni po pošti.

Na vsak način pa je Milan osvojil naslov evropskega prvaka in s tem dokazal, da je z idealizmom in z zbranim delom mogoče doseči precej.

Prvi nastop Milana po osvojitvi evropskega prvaka bo v soboto, 9. februarja, na plesu SAK pri Šoštarju v Globasnici. Vsi prisrčno vabljeni!

ŠPORTNI KOMENTAR

Piše
**Joško
WROLICH**

Svetovno prvenstvo v alpskem smučanju je končano. Mislim, da je bilo povsem pravilno, da so ga izpeljali. Mladi vrhunski športniki z vsega sveta so pokazali, da se je mogoče boriti tudi brez smrtonosnega orožja, v zglednem športnem duhu, ne na frontah, ampak na smučiščih, ne v bunkerjih, temveč med palicami in vratci, in to nič manj mikavno in napeto.

Za Avstrijo je bil izkupiček tega športnega dogodka seveda povsem zadovoljiv. Množice gledalcev (40.000 pri smuku!) na tekmovanjih so pričale, da je smučanje naš na-

Svetovno prvenstvo v alpskem smučanju

cionalni šport. Televizija je prenašala izredno lepe posnetke sončnega Saalbacha v neštete države sveta, kar bo v bodoče gotovo pozitivno usmerjalo razvoj zimskega turizma v naši državi. Naši smučarji so osvojili kar enajst medalj, kar je tretjina vseh na svetovnem prvenstvu podeljenih. Pozitivno so na tekmovanju presenetili tudi varovanci trenerja Toneta Vogrinca, smučarji Slovenije. Bokalova je po odlični vožnji v slalomu osvojila srebro, Veronika Šarec pa je v veleslalomu le za las zgrešila bronasto medaljo. Kot izredno nadarjena smučarja sta se svetovni javnosti predstavila tudi Kunc in Grilc. Oba predstavljata bodoče upe Slovenske smučarske zveze. Vsi ti mladi talenti so najvidnejši ambasadorji mlade (upamo, da kmalu samostojne) države Slovenije.

ln Petra Kronberger? Osvojila je zlató v smuku, nato pa je psihično izčrpana že v naslednjem tekmovanju izpadla in predčasno končala svetovno prvenstvo. Gotovo nosijo krivdo za nezadovoljiv nastop tudi njeni trenerji, ki niso skrbeli za pravo izolacijo te izredne smučarke. Športnica, ki ima načrtan tako obširen tekmovalni program, enostavno ne more po tekmovanju ure in ure poslušati čenčarij novinarjev. Po končanem tekmovanju bi morala vzeti smuči in se spraviti k treningu na bližnji hrib. Tako sta se najbolje odrezala Uli Maier in Rudi Nierlich, športnika redkih besed, z izredno sposobnostjo za koncentracijo. K temu naj dodam še en primer iz domačega športnega okolja. Naš Peter je znan kot vsestransko nadarjen športnik. Po tekmovanjih le redkokdaj čaka tudi na razglasitev zmagoslavcev; v času, ko drugi še čakajo na brezvredne pokale, se on že dolgo ukvarja z naslednjo panogo.

Dob zmagal v Št. Vidu

MOŠKI I:

Št. Vid — SK Zadruga Aich/Dob 0:3

Čeprav imajo v Št. Vidu velikansko dvorano in tako zelo dobre možnosti za odbojko, proti majhnemu Dobu nimajo možnosti za zmago. Prvi set je Dob igral v popolni postavi in tako brez težav v tem zmagal. Druga dva niza je trener iz igre poklical legionarja Borisa Skudnika, kar pa poteka tekme ni predrugačilo. V pol ure je bila tekma končana in tako tudi osvojeni dve pomembni točki.

Pomembna novica Avstrijske odbojarske zveze: letos obstaja možnost, da se lahko 4 moštva uvrstijo v regionalno ligo. Vzrok temu

je, da prva dva iz prve avstrijske lige (Donaukraft in Möma) prihodnjo sezono igrata v češki ligi.

MOŠKI II:

Grabštanj — SK Zadruga Aich/Dob 3:0

Druga ekipa je v Grabštanju nastopila zopet v prvi postavi. Posamezni igralci Dobljanov igrajo sicer prav dobro, manjka pa jim uigranost celotne ekipe. Tako so proti tretjemu na lestvici gladko zgubili.

ŽENSKE:

SK Zadruga Aich/Dob — Beljak

Pri Beljaku so zaradi poškodb in boleznij manjkale kar štiri igralki. Iz tega vzroka so morale tekmo odpovedati in jo preložiti na poznejši termin.

SV RAMPLER FAAKER SEE

Sportaushängeschild der Gemeinde

Stehend von links: Wiegele, Obmannstellvertreter Tscheligi, Trainer Logonder, Morolz, Melcher, Steiner, Oschgan, Baumgartner, Winkler, Priker, Präsident und Sponsor Rampler, Co-Trainer Santner; vorne: Kapitän H. Unerggenberger, Ch. Unterguggenberger, Kreulitsch, Lenuweit, Pirker, Sternig, Frühstück, Orter

Vereinsporträt:

Name des Vereines:
SV RAMPLER FAAKER SEE
Sektionen: Fußball, Schi
Vereinsfarbe: grün-weiß
Präsident: Josef Rampler
Obmann: Ferdinand Koffler
Sektionsleiter: Fritz Müller
— Fußball; Werner Geissler
— Schi
Sponsor: Schlosserei RAMPLER St. Niklaus/Drau — Fußball; Raika/Faaker See — Schi
Heimstätte: Fußballstadion an der Rosentaler Straße.

Manuela Umele

Manuela Umele aus Stobitzen bei Gödersdorf ist das Aushängeschild des RAIKA Faaker See. Sie wurde im Vorjahr 2-fache österr. Meisterin im Slalom und Riesentorlauf und schaffte in der Schweiz den Juniorenweltmeistertitel im Riesentorlauf. Die HAK-Schülerin ist eine der großen Hoffnungen des ÖSV. Leider hat sie sich im Vorjahr schon nach dem Ende der so erfolgreichen Saison bei Schitests einen komplizierten Beinbruch zugezogen. Für die heurige Saison ist sie praktisch ausgefallen. Unter Anleitung ihres Vaters arbeitet sie derzeit fleißig an ihrem Comeback.

Wir wünschen ihr alles Gute!

Manuela Umele,

doma iz Diče vasi, je osvojila preteklo leto v Švici naziv svetovne prvakinje pri juniorjih v veleslalomu. Po hudi poškodbi je za letošnja tekmovalja izpadla. Trenutno se pripravljajo na treningih po navodilih očeta na avstrijska prvenstva.

Der SV Rampler Faaker See ist das Aushängeschild unter den Sportvereinen der Marktgemeinde Finkenstein. Die Schisektion hat 400 Mitglieder und zählt zu den größten Schivereinen des Landes. Die Nachwuchsläufer des SV Faaker See haben auch im ÖSV ihren Weg gemacht. Zahlreiche österreichische Meistertitel wurden von den Schisternen Hermann Schiestl, Christian Mayer und Manuela Umele nach Finkenstein geholt. Manuela Umele wurde im vergangenen Jahr sogar Juniorenweltmeisterin. Auch die jüngsten Rennfahrer (Rene Schneider, Simone Schöffmann) eilen von Sieg zu Sieg. Eine Bestätigung für die ausgezeichnete Nachwuchsarbeit, die von Werner Geissler und seinem Trainerstab geleistet wird.

Die Fußballer unter Sektionsleiter Fritz Müller (nach den Worten des Obmannes erfüllt er für den Verein die Funktion, die der Papst für die katholische Kirche innehat) spielen in der Unterliga/West. Der Verein beschäftigt Fußballer in 8 Mannschaften, die 6 Nachwuchsmannschaften werden von geschulten Trainern betreut. Und die Arbeit trägt Früchte: sämtliche Nachwuchsmannschaften (der Stolz des Vereins) sind in den Tabellen in vorderster Position zu

finden, die Jugend (Trainer Hans Kreulitsch) wurde in der Leistungsgruppe/West Herbstmeister! Trainer des Vereines ist seit 2 Jahren Erich Logonder, eine markante Sportlerpersönlichkeit der Gemeinde. Allroundmann wie aus dem Bilderbuch. 20 Jahre aktiver Fußballer beim Verein, davon 15 Jahre in der Kampfmannschaft, Vereinsschmeister, Langlaufmeister, Kärntner Meister der Bankangestellten im Schifahren und im Langlauf, exzellenter Tennisspieler, Radfahrer, ein Sportler vom Scheitel bis zur Sohle. Viele Sportfans kennen sein Gesicht aus dem Fernsehen, bei Interviews nach sportlichen Großereignissen lächelt er vom Bildschirm aus dem Hintergrund. Mit seinem SV Faakersee erlebte er alle Höhen und Tiefen. Aufstieg in die Kärntner Liga, Eröffnung des neuen Stadions, Abstieg bis in die 1. Klasse, Aufstieg in die Unterliga. Mit 33 Jahren beendete er seine aktive Laufbahn, wurde vom Sektionsleiter Müller zur Übernahme des Trainerjobs überredet. Die Mannschaft hat ihn als Trainer sofort akzeptiert. Als Geschäftsleiter der Raiffeisenbank besuchte er zahlreiche Seminare zum Thema Menschenführung. Dies kommt ihm bei seiner Trainertätigkeit natürlich zugute.

DAS AKTUELLE INTERVIEW

NT: Herr Logonder, rückblickend auf die vergangene Herbstsaison, wie waren Sie mit dem Abschneiden Ihrer Mannschaft zufrieden?

Logonder: Wir sind nach dem Herbstdurchgang 5., mit 16 Punkten aus 15 Spielen, hätten mit einem guten Tormann sicher 6 Punkte mehr, dies wäre der 2. Platz, 1 Punkt hinter dem ersten. Spielerisch war ich mit meiner Mannschaft zufrieden, wir haben z. B. Lendorf auswärts besiegt und haben unnötig Punkte gegen Nachzügler abgegeben.

NT: Wie laufen die Vorbereitungen für das Frühjahr?

Erich Logonder, direktor domače Raiffeisen-banke je drugo leto trener nogometašev SV Faaker See. Kot vsestransko nadarjeni športnik (izvrsten smučar, smučarski tekač, kolesar, tenis igralec) je znal na novo motivirati nogometaše okoli Baškega jezera, tako da mlado moštvo zaseda po jesenskem delu prvenstva 5. mesto na lestvici podlize. Sam je igral 20 let za domači nogometni klub.

Langfristig ist unser Ziel die Kärntner Liga

Logonder: Wir trainieren seit dem 22. Jänner 3x wöchentlich. Vom Wetter und von den Bodenverhältnissen sind wir gegenüber dem Unterland stark benachteiligt. Bei uns liegt sehr viel Schnee, ein Techniktraining ist nur im Bundesessportheim möglich, wo wir 1x die Woche trainieren.

NT: Hat sich der SV Faakersee in der Winterübertrittszeit verstärkt?

Logonder: Wir haben einen Spieler verloren. Günther Melcher ging zu Wernberg zurück. In letzter Sekunde hat sich ein Jugoslawe angemeldet, der bei uns spielen möchte, um sich im Frühjahr in Kärnten einen Namen zu machen, über seine Spielstärke weiß ich noch nicht bescheid.

NT: Im Herbst gab es ein Freundschaftsspiel gegen

den SAK, wie fiel der Vergleich mit einer Spitzenmannschaft der Liga aus, welche Erkenntnisse wurden gewonnen?

Logonder: Der Unterschied war deutlich zu sehen: mehr Bewegung im Spiel, das Spiel nicht so statisch wie in der UL, die Außendecker kommen mit, der Libero geht in den Angriff vor, die Balltechnik der einzelnen Spieler ist ausgefeilter, es gibt mehr Persönlichkeiten, die das spielerische Niveau der Ligamannschaft heben.

NT: Will der SV Faaker See auch in die Kärntner Liga?

Logonder: Langfristig ist es sicher unser Ziel in die Liga aufzusteigen. Die Funktionäre sind sehr fleißig und bemüht, den Klub ein langfristiges Konzept zu verwirklichen mit dem

Ziel: Liga. Doch will man sich keineswegs in finanzielle Abenteuer einlassen, man will dieses Ziel mit eigenen Spielern erreichen und hofft hier auf jenen Nachwuchs, der heute in der Jugendmannschaft spielt.

NT: Haben Sie ein Trainer-vorbild?

Logonder: Als Spieler war immer Klaus Augenthaler mein Vorbild. Als Trainer bewundere ich Otto Baric, weil ich glaube, daß er die Spieler besonders gut motivieren kann. Und da — glaube ich — liegt der feine Unterschied zwischen den Trainern. Trainiert wird heute fast überall gleich, der Unterschied liegt im psychologischen und mentalen Bereich.

NT: Wir danken für das Gespräch und wünschen Ihnen weitere sportliche Erfolge.